

Sisukord

- I EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine on kohustuslik

MÄÄRUSED

- Komisjoni määrus (EÜ) nr 95/2009, 2. veebruar 2009, millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril 1
- Komisjoni määrus (EÜ) nr 96/2009, 2. veebruar 2009, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 93/2009, millega määratakse kindlaks teraviljasektori impordimaksud alates 1. veebruarist 2009 3
- ★ Komisjoni määrus (EÜ) nr 97/2009, 2. veebruar 2009, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 295/2008 (ettevõtluse struktuurstatistika kohta) paindliku mooduli kasutamise osas ⁽¹⁾ 6
- ★ Komisjoni määrus (EÜ) nr 98/2009, 2. veebruar 2009, millega registreeritakse kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste registris teatavad nimetused (Aceite de La Alcarria (KPN), Radicchio di Verona (KGT), Zafferano di Sardegna (KPN), Huîtres Marennes Oléron (KGT)) 8

DIREKTIIVID

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/122/EÜ, 14. jaanuar 2009, tarbijate kaitse kohta seoses osaaajalise kasutamise õiguse, pikaajalise puhkuse toote, edasimüügi ja vahetuslepingute teatavate aspektidega ⁽¹⁾ 10

-
- II EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik

OTSUSED

Komisjon

2009/85/EÜ:

- ★ Komisjoni otsus, 27. jaanuar 2009, Eesti makseasutuste raamatupidamisaruannete kontrollimise ja heakskiitmise kohta seoses Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) 2007. eelarveaastal rahastatud maaelu arendamise meetmete kuludega (teatavaks tehtud numbri K(2009) 150 all) 31

2009/86/EÜ:

- ★ Komisjoni otsus, 28. jaanuar 2009, Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) 2007. eelarveaastal rahastatud Austria, Belgia ja Saksamaa makseasutuste kulude raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise kohta (teatavaks tehtud numbri K(2009) 420 all) 35

2009/87/EÜ:

- ★ Komisjoni otsus, 29. jaanuar 2009, Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) 2007. eelarveaastal rahastatud teatavate Eesti, Madalmaade ja Portugali makseasutuste kulude raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise kohta (teatavaks tehtud numbri K(2009) 414 all) ... 38

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

III Euroopa Liidu lepingu kohaselt vastu võetud aktid

EUROOPA LIIDU LEPINGU V JAOTISE KOHASOLT VASTU VÕETUD AKTID

★ Nõukogu otsus 2009/88/ÜVJP, 22. detsember 2008, mis käsitleb Euroopa Liidu ja Djibouti Vabariigi vahelise lepingu sõlmimist Euroopa Liidu juhitavate vägede staatuse kohta Djibouti Vabariigis ELi sõjalise operatsiooni Atalanta raames	41
Euroopa Liidu ja Djibouti Vabariigi vaheline leping Euroopa Liidu juhitavate vägede staatuse kohta Djibouti Vabariigis ELi sõjalise operatsiooni Atalanta raames	43

Parandused

★ Nõukogu 19. jaanuari 2009. aasta määruse (EÜ) nr 85/2009 (millega muudetakse teatavate finantsjuhtimist käsitlevate sätete osas määrust (EÜ) nr 1083/2006, millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta) parandus (ELT L 25, 29.1.2009)	49
---	----

Märkus lugejale (vt tagakaane sisekülge)

I

(EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine on kohustuslik)

MÄÄRUSED

KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 95/2009,**2. veebruar 2009,****millega kehtestatakse kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril**

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 22. oktoobri 2007. aasta määrust (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus),⁽¹⁾võttes arvesse komisjoni 21. detsembri 2007. aasta määrust (EÜ) nr 1580/2007, millega kehtestatakse nõukogu määruste (EÜ) nr 2200/96, (EÜ) nr 2201/96 ja (EÜ) nr 1182/2007 rakenduseeskirjad puu- ja köögiviljasektoris,⁽²⁾ eriti selle artikli 138 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

Määruses (EÜ) nr 1580/2007 on sätestatud vastavalt mitme-poolsete kaubanduslääbirääkimiste Uruguay vooru tulemustele kriteeriumid, mille alusel kehtestab komisjon kindlad impordiväärtused kolmandatest riikidest importimisel kõnealuse määruse XV lisa A osas osutatud toodete ja ajavahemike puhul,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Käesoleva määruse lisas määratakse kindlaks määruse (EÜ) nr 1580/2007 artikliga 138 ette nähtud kindlad impordiväärtused.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub 3. veebruaril 2009.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 2. veebruar 2009

Komisjoni nimel

põllumajanduse ja maaelu arenduse peadirektor

Jean-Luc DEMARTY

⁽¹⁾ ELT L 299, 16.11.2007, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 350, 31.12.2007, lk 1.

LISA

Kindlad impordiväärtused, et määrata kindlaks teatava puu- ja köögivilja hind piiril

(EUR/100 kg)

CN-kood	Kolmanda riigi kood (¹)	Kindel impordiväärtus
0702 00 00	JO	71,2
	MA	46,7
	TN	129,8
	TR	113,5
	ZZ	90,3
0707 00 05	JO	167,2
	MA	105,6
	TR	177,5
	ZZ	150,1
0709 90 70	MA	126,0
	TR	118,0
	ZZ	122,0
0709 90 80	EG	82,9
	ZZ	82,9
0805 10 20	EG	51,5
	IL	50,4
	MA	56,1
	TN	42,1
	TR	58,1
	ZZ	51,6
0805 20 10	IL	190,1
	MA	88,0
	TR	63,0
	ZZ	113,7
0805 20 30, 0805 20 50, 0805 20 70, 0805 20 90	CN	70,2
	IL	78,6
	JM	75,5
	PK	73,9
	TR	64,2
	ZZ	72,5
0805 50 10	MA	51,7
	TR	49,1
	ZZ	50,4
0808 10 80	CA	86,3
	CL	67,8
	CN	66,2
	MK	31,6
	US	109,3
	ZZ	72,2
0808 20 50	CL	71,6
	CN	33,7
	TR	40,0
	US	105,6
	ZA	88,5
	ZZ	67,9

(¹) Riikide nomenklatuur on sätestatud komisjoni määruses (EÜ) nr 1833/2006 (ELT L 354, 14.12.2006, lk 19). Kood „ZZ” tähistab „muud päritolu”.

KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 96/2009,**2. veebruar 2009,****millega muudetakse määrust (EÜ) nr 93/2009, millega määratakse kindlaks teraviljasektori impordimaksud alates 1. veebruarist 2009**

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 22. oktoobri 2007. aasta määrust (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus),⁽¹⁾võttes arvesse komisjoni 28. juuni 1996. aasta määrust (EÜ) nr 1249/96 nõukogu määruse (EMÜ) nr 1766/92 rakenduseeskirjade kohta teraviljasektori imporditollimaksude osas,⁽²⁾ eriti selle artikli 2 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Alates 1. veebruarist 2009 kohaldatavad teraviljasektori impordimaksud on kehtestatud komisjoni määrusega (EÜ) nr 93/2009.⁽³⁾

- (2) Kuna arvatud keskmine impordimaks erineb kehtestatud impordimaksust viie euro võrra tonni kohta, tuleks määrusega (EÜ) nr 93/2009 kehtestatud impordimakse vastavalt kohandada.

- (3) Seepärast tuleks määrust (EÜ) nr 93/2009 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 93/2009 I ja II lisa asendatakse käesoleva määruse lisas esitatud tekstiga.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub Euroopa Liidu Teatajas avaldamise päeval.

Käesolevat määrust kohaldatakse alates 3. veebruaril 2009.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 2. veebruar 2009

Komisjoni nimel
põllumajanduse ja maaelu arenduse peadirektor
Jean-Luc DEMARTY

⁽¹⁾ ELT L 299, 16.11.2007, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 161, 29.6.1996, lk 125.

⁽³⁾ ELT L 29, 31.1.2009, lk 38.

I LISA

Määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 136 lõikes 1 osutatud toodete impordimaksud, mida kohaldatakse alates 3. veebruar 2009

CN-kood	Kaupade kirjeldus	Imporditollimaks ⁽¹⁾ (EUR/t)
1001 10 00	Kõva NISU, kõrgekvaliteediline	0,00
	keskmise kvaliteediga	0,00
	madala kvaliteediga	0,00
1001 90 91	Pehme NISU seemneks	0,00
ex 1001 90 99	Pehme NISU, kõrgekvaliteediline, v.a seemneks	0,00
1002 00 00	RUKIS	20,60
1005 10 90	MAIS seemneks, v.a hübriidid	16,72
1005 90 00	MAIS, v.a seemneks ⁽²⁾	16,72
1007 00 90	TERASORGO, v.a hübriidid seemneks	20,60

⁽¹⁾ Kaupade puhul, mis jõuavad ühendusse Atlandi ookeani või Suessi kanali kaudu, võib importija taotleda määruse (EÜ) nr 1249/96 artikli 2 lõike 4 kohaselt imporditollimaksu vähendamist:

- 3 EUR/t, kui lossimissadam asub Vahemere ääres,
- 2 EUR/t, kui lossimissadam asub Taanis, Eestis, Iirimaa, Lätis, Leedus, Poolas, Soomes, Rootsis, Ühendkuningriigis või Pürenee poolsaare Atlandi ookeani äärsel rannikul.

⁽²⁾ Importija võib taotleda imporditollimaksu vähendamist ühtse määra alusel 24 eurot tonni kohta, kui on täidetud määruse (EÜ) nr 1249/96 artikli 2 lõikes 5 kehtestatud tingimused.

II LISA

I lisas kehtestatud imporditollimaksude arvutamisel arvestatavad tegurid

30.1.2009

1. Määruse (EÜ) nr 1249/96 artikli 2 lõike 2 osutatud võrdlusperioodi keskmised:

(EUR/t)

	Pehme nisu ⁽¹⁾	Mais	Kõva nisu, kõrge kvaliteediga	Kõva nisu, keskmise kvaliteediga ⁽²⁾	Kõva nisu, madala kvaliteediga ⁽³⁾	Oder
Börs	Minnéapolis	Chicago	—	—	—	—
Noteering	198,21	116,02	—	—	—	—
FOB-hind USAs	—	—	240,07	230,07	210,07	128,75
Lahe lisatasu	58,31	17,18	—	—	—	—
Suure Järvistu lisatasu	—	—	—	—	—	—

⁽¹⁾ Lisatasu 14 EUR/t sisse arvestatud (määruse (EÜ) nr 1249/96 artikli 4 lõige 3).⁽²⁾ Allahindlus 10 EUR/t (määruse (EÜ) nr 1249/96 artikli 4 lõige 3).⁽³⁾ Allahindlus 30 EUR/t (määruse (EÜ) nr 1249/96 artikli 4 lõige 3).

2. Määruse (EÜ) nr 1249/96 artikli 2 lõike 2 osutatud võrdlusperioodi keskmised:

Veokulud: Mehhiko laht–Rotterdam: 10,53 EUR/t

Veokulud: Suur Järvistu–Rotterdam: 8,00 EUR/t

KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 97/2009,**2. veebruar 2009,****millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 295/2008 (ettevõtluse struktuurstatistika kohta) paindliku mooduli kasutamise osas****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2008. aasta määrust (EÜ) nr 295/2008 ettevõtluse struktuurstatistika kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 3 lõiget 4,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määrusega (EÜ) nr 295/2008 on kehtestatud ühine raamistik ühenduse ettevõtete struktuuri, tegevust, konkurentsivõimet ja tulemuslikkust käsitleva ühenduse statistika kogumiseks, koostamiseks, edastamiseks ja hindamiseks.
- (2) Tihedas koostöös liikmesriikidega on vaja kavandada kõnealuse määruse artikli 3 lõike 2 punktis j osutatud paindliku mooduli kasutamine, ning määrata kindlaks selle kohaldamisala, näitajate loetelu, võrdlusperiood, hõlmatavad tegevused ja kvaliteedinõuded.
- (3) Juurdepääs rahastamisvõimalustele on oluline poliitiline piirang enamikus liikmesriikides ja ühenduses. On olemas kindlaid tõendeid selle kohta, et Euroopa ettevõtted kannatavad alarahastamise all, eelkõige kui nad arenevad kiiresti või kui nad on äsja tegevust alustanud ettevõtted. Seepärast on vaja statistikat, et analüüsida kõnealuste ettevõtete olukorda ning võrrelda seda kõikide väikese ja keskmise suurusega ettevõtete olukorraga. Kõnealused andmed tuleks võimaluse korral hankida olemasolevatest allikatest.
- (4) Kõik vajalikud tehnilised lisauksikasjad täpsustatakse vastavalt komisjoni (Eurostat) juhiste ja soovitude tihedas koostöös liikmesriikidega.
- (5) Käesolevas määruses sätestatud meetmed on kooskõlas statistikaprogrammi komitee arvamusega,

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 295/2008 artikli 3 lõike 2 punktis j osutatud paindlikku moodulit kasutatakse statistika koostamiseks ettevõtetele kättesaadavate rahastamisvõimaluste kohta. Andmete kogumise kohaldamisalasse kuuluvad järgmised ettevõtted: ettevõtted, mis ei kuulu rahandusvaldkonda, mis andsid 2005. aastal tööd 10–249 inimesele ja tegutsesid veel 2008. aastal ning mis andsid artiklis 6 märgitud võrdlusperioodil tööd 10 või rohkemale inimesele, alampopulatsioonina esmakordselt 2003. või 2004. aastal asutatud kiiresti arenevad ettevõtted (mille keskmine aastapõhine tööhõive kasvas aastatel 2005–2008 üle 20 % aastas) ja „gasellid” (kiiresti arenevad ettevõtted, mis on tegutsenud kuni viis aastat).

Artikkel 2

Et vähendada ettevõtete koormust ja liikmesriikide kulusid, kasutatakse võimaluse korral haldusallikates olemasolevaid andmeid.

Artikkel 3

Andmekogumid peavad sisaldama järgmisi näitajaid:

- a) omandiõigusega seotud olukorra tähtsus rahastamisvõimaluste juurdepääsu seisukohast ajal, mil ettevõtte oma tegevust alustab, ning vaatlusajal;
- b) kõikide erinevat liiki nii sisemise kui ka välise rahastamise hankimise katsete arv ja edukus ning põhjused, miks kõnealuseid rahastamisvõimalusi ei leitud;
- c) ettevõtluslaenu tagatiste ulatus;
- d) ettevõtte omaniku/juhataja hinnang ettevõtluslaenu saamisega seotud kulude ja koormuse ning ettevõtte finantsolukorra kohta;
- e) rahastamisasutuse valikukriteeriumide olulisus (geograafiline lähedus, eelkõige piiriülese olukorras, välismaine või omamaine osalus, eelnev kliendistaatus jne);
- f) võlgade ja käibe suhe ning seosed muude finantsnäitajate vahel ettevõtte raamatupidamises ning nende olulisus ettevõtte tulevase kasvu seisukohast;

⁽¹⁾ ELT L 97, 9.4.2008, lk 13.

- g) hinnang tulevase rahastamisvajaduse kohta ning selle vorm ja põhjendused;
- h) rahastamisvõimaluste ja nende kättesaadavuse vahelise seose ning tööhõive kasvu perspektiivi hinnang;
- i) hinnang ettevõtete üldise halduskoormuse kohta;
- j) rahastamisvõimaluste kättesaadavust käsitlevale (võimalikule) küsimustikule vastamiseks tehtav jõupingutus.

Artikkel 4

Hõlmatavad tegevused on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1893/2006⁽¹⁾ (NACE Rev. 2) Euroopa Ühenduses kehtestatud järgmised ühise majanduse tegevusalade statistilise klassifikaatori koondandmed, mis hõlmavad turule tootvaid tegevusi:

- a) B–E (tööstus);
- b) F (ehitus);
- c) G–N (teenused, koondandmed välja arvatud J, K (finantsteenused) ja M);
- d) J (info- ja sidetehnoloogia teenused);
- e) M (kutse-, teadus- ja tehnikaalased teenused).

Artikkel 5

Liikmesriikide pädevad asutused edastavad komisjonile käesoleva määruse artiklis 3 osutatud näitajate kohta saadud tulemused, sealhulgas konfidentsiaalsed andmed, vastavalt kehtivatele konfidentsiaalsete statistiliste andmete edastamisele ühenduse õigusaktidele, eelkõige vastavalt nõukogu 11. juuni 1990. aasta määrusele (Euratom, EMÜ) nr 1588/90 konfidentsiaalsete statistiliste andmete Euroopa Ühenduste Statistikaametile edastamise kohta.⁽²⁾

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 2. veebruar 2009

Neid ühenduse õigusakte kohaldatakse tulemuste töötlemisel, kui tulemused sisaldavad konfidentsiaalseid andmeid. Andmed edastatakse elektrooniliselt. Edastusvorming peab vastama komisjoni (Eurostat) ette nähtud andmevahetusstandarditele. Andmed edastatakse või laaditakse üles elektrooniliselt ühisesse andmesisestusportaali, mida haldab komisjon (Eurostat).

Artikkel 6

Võrdlusperiood on see osa aastast 2010, mille jooksul andmeid kas hangitakse olemasolevatest allikatest või kogutakse ettevõtelt.

Artikkel 7

Kvaliteedinõue on, et edastatavad andmekogud peavad hõlmama järgmist arvu statistilisi üksusi osaleva liikmesriigi kohta:

- Saksamaa, Hispaania, Prantsusmaa, Itaalia ja Ühendkuningriik: 1 800 küsitletavat ettevõtet igast riigist või vastavad andmed olemasolevatest allikatest;
- Belgia, Bulgaaria, Iirimaa, Kreeka, Madalmaad, Poola, Slovakkia ja Rootsi: 900 küsitletavat ettevõtet igast riigist või vastavad andmed olemasolevatest allikatest;
- Taani ja Soome: 500 küsitletavat ettevõtet igast riigist või vastavad andmed olemasolevatest allikatest;
- Läti ja Leedu: 300 küsitletavat ettevõtet igast riigist või vastavad andmed olemasolevatest allikatest;
- Küpros ja Malta: 233 küsitletavat ettevõtet igast riigist või vastavad andmed olemasolevatest allikatest.

Artikkel 8

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Joaquín ALMUNIA

⁽¹⁾ ELT L 393, 30.12.2006, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 151, 15.6.1990, lk 1.

KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 98/2009,**2. veebruar 2009,****millega registreeritakse kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste registris teatavad nimetused (Aceite de La Alcarria (KPN), Radicchio di Verona (KGT), Zafferano di Sardegna (KPN), Huîtres Marennes Oléron (KGT))**

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 20. märtsi 2006. aasta määrust (EÜ) nr 510/2006 põllumajandustoodete ja toidu geograafiliste tähiste ja päritolunimetuste kaitse kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 7 lõike 4 esimest lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) Kooskõlas määruse (EÜ) nr 510/2006 artikli 6 lõike 2 esimese lõiguga avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* ⁽²⁾ Hispaania taotlus registreerida nimetus „Aceite de La Alcarria”, Itaalia taotlus registreerida nimetused „Radicchio di Verona” ja „Zafferano di Sardegna” ning

Prantsusmaa taotlus registreerida nimetus „Huîtres Marennes Oléron”.

- (2) Kuna määruse (EÜ) nr 510/2006 artikli 7 kohaselt ei ole komisjonile esitatud ühtegi vastuväidet, tuleks kõnealused nimetused registreerida,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Käesoleva määruse lisas esitatud nimetused registreeritakse.

*Artikkel 2*Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 2. veebruar 2009

*Komisjoni nimel**komisjoni liige*

Mariann FISCHER BOEL

⁽¹⁾ ELT L 93, 31.3.2006, lk 12.

⁽²⁾ ELT C 112, 7.5.2008, lk 39 (Aceite de La Alcarria), ELT C 114, 9.5.2008, lk 11 (Radicchio di Verona), ELT C 117, 14.5.2008, lk 39 (Zafferano di Sardegna), ELT C 118, 15.5.2008, lk 35 (Huîtres Marennes Oléron).

LISA

Asutamislepingu I lisas loetletud nimetoiduks ette nähtud põllumajandustooted

Klass 1.5. Õlid ja rasvad (või, margariin, õlid jne)

HISPAANIA

Aceite de La Alcarria (KPN)

Klass 1.6. Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul

ITAALIA

Radicchio di Verona (KGT)

Klass 1.7. Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted

PRANTSUSMAA

Huîtres Marennes Oléron (KGT)

Klass 1.8. Asutamislepingu I lisas loetletud muud tooted (vürtsid jms)

ITAALIA

Zafferano di Sardegna (KPN)

DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2008/122/EÜ,

14. jaanuar 2009,

tarbijate kaitse kohta seoses osaaajalise kasutamise õiguse, pikaajalise puhkusetootete, edasimüügi ja vahetuslepingute teatavate aspektidega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ⁽¹⁾toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras, ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

(1) Alates Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 1994. aasta direktiivi 94/47/EÜ (ostjate kaitse kohta, mis puudutab kinnisvara osaaajalise kasutamise õiguse ostulepingute teatavaid aspekte) ⁽³⁾ vastuvõtmisest on nimetatud majandusvaldkond edasi arenenud ning turule on tulnud kinnisvara osaaajalise kasutamise sarnased uued puhkusetooted. Need uued puhkusetooted ja osaaajalise kasutamise õigusega seotud teatavad tehingud, nagu edasimüügilepingud ja vahetuslepingud, ei ole direktiiviga 94/47/EÜ hõlmatud. Lisaks sellele näitab direktiivi 94/47/EÜ rakendamise kogemus, et mõned direktiivis käsitletud teemad vajavad ajakohastamist või selgitamist, et vältida käesoleva direktiivi järgimisest kõrvale hoidmiseks mõeldud toodete väljatootamist.

(2) Olemasolevad lüngad eeskirjades moonutavad tuntavalt konkurentsi ja põhjustavad tõsiseid probleeme tarbijatele,

takistades seega siseturu tõrgeteta toimimist. Seepärast tuleks direktiiv 94/47/EÜ asendada uue ajakohastatud direktiiviga. Kuna turismil on liikmesriikide majanduses järjest olulisem osa, tuleks osaaajalise kasutamise õiguse ja pikaajaliste puhkusetoodete sektori suuremat kasvu ja tootlikkust ergutada teatavate ühiseeskirjade vastuvõtmisega.

(3) Suurema õiguskindluse loomiseks ning selleks, et tarbijad ja ettevõtjad saaksid siseturu võimalusi täielikult ära kasutada, tuleks liikmesriikide asjakohaseid õigusakte veelgi ühtlustada. Seetõttu tuleks osaaajalise kasutamise õiguste ja pikaajaliste puhkusetoodete ning osaaajalise kasutamise õiguse lepingutest tulenevate soodustuste vahetamise turustamise, müügi ja edasimüügi teatavad aspektid täielikult ühtlustada. Liikmesriikidel ei tohiks lubada säilitada või kehtestada käesolevas direktiivis sätestatud normidest erinevaid siseriiklikke norme. Ühtlustatud normide puudumise korral peaks liikmesriikidel olema õigus säilitada või kehtestada ühenduse õigusega kooskõlas olevaid siseriiklikke norme. Seega peaks liikmesriikidel olema võimalik näiteks säilitada või kehtestada sätteid, mis käsitlevad taganemisõiguse kasutamise õiguslikke tagajärgi käesoleva direktiivi kohaldamisalast väljapoole jäävate õigussuhete puhul või sätteid, mille kohaselt ei saa tarbija ja osaaajalise kasutamise õiguse või pikaajalise puhkusetootete müügiga tegeleva ettevõtja vahel olla mingit siduvat lepingulist kohustust ega toimuda mingeid makseid seni, kuni tarbija ei ole alla kirjutanud krediit- lepingule kõnealuste teenuste ostu rahastamiseks.

(4) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata liikmesriikidel käesoleva direktiivi ühenduse õiguse kohast kohaldamist valdkondades, mis ei kuulu käesoleva direktiivi reguleerimisalasse. Seega saaks liikmesriik säilitada või kehtestada siseriiklikud õigusaktid, mis on vastavuses käesoleva direktiivi sätetega või selle teatavate sätetega, mis käsitlevad käesoleva direktiivi reguleerimisalast väljapoole jäävaid tehinguid.

(5) Käesoleva direktiiviga hõlmatud erinevad lepingud tuleks selgelt määratleda sellisel viisil, mis välistab direktiivi sätete järgimisest kõrvale hoidmise.

⁽¹⁾ ELT C 44, 16.2.2008, lk 27.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 22. oktoobri 2008. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 18. detsembri 2008. aasta otsus.

⁽³⁾ EÜT L 280, 29.10.1994, lk 83.

- (6) Käesoleva direktiivi tähenduses tuleks osajalise kasutamise õiguse lepinguid mõista selliselt, et see ei hõlma majutuse, sealhulgas hotellitubade mitmekordset broneerimist, kui mitmekordne broneerimine ei too kaasa üksikbroneeringutega võrreldes ulatuslikumaid õigusi ja kohustusi. Samuti ei tuleks osajalise kasutamise õiguse lepinguid mõista tavalisi üürilepinguid hõlmavana, sest viimased puudutavad ühtainsat pidevat kasutusperioodi, mitte mitmekordseid ajavahemikke.
- (7) Käesoleva direktiivi tähenduses tuleks pikaajalise puhkusetootete lepingut mõista selliselt, et see ei hõlma tavalist püsikliendisüsteemi, mille alusel antakse allahindlusi järgmiste ööbimiste puhul hotelliketi hotellides, sest püsikliendisüsteemi liikmeks ei saada tasu eest ega ole tarbija makstud tasu peamiseks eesmärgiks majutuselt allahindluse või muude soodustuste saamine.
- (8) Käesolev direktiiv ei tohiks mõjutada nõukogu 13. juuni 1990. aasta direktiivi 90/314/EMÜ (reisipakettide, puhkusepakettide ja ekskursioonipakettide kohta) ⁽¹⁾ sätteid.
- (9) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiiv 2005/29/EÜ (mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul (ebaausate kaubandustavade direktiiv)) ⁽²⁾ keelab eksitavad, agressiivsed ja muud ebaausad ettevõtja ja tarbija vahelised kaubandustavad. Võttes arvesse osajalise kasutamise õiguste, pikaajaliste puhkusetoodete, vahetuse ja edasimüügi olemust ja nimetatud toodetega seotud kaubandustavasid, on otstarbekas võtta vastu üksikasjalikumad ja konkreetsemad sätted teabele esitatavate nõuete ja müügiürituste kohta. Tarbijale tuleks selgitada müügiüritustel osalemise kutsete kaubanduslikku eesmärki. Lepingueelset teavet ja lepingut käsitlevaid sätteid tuleks täpsustada ja ajakohastada. Et anda tarbijale võimalus tutvuda asjakohase teabega enne lepingu sõlmimist, tuleks selline teave edastada tarbijale viisil, mis on tarbijale kõnealusel ajahetkel hõlpsasti kättesaadav.
- (10) Tarbijal peaks olema õigus valida, millises talle arusaadavas keeles esitatakse lepingueelne teave ja koostatakse leping, ning ettevõtja ei tohiks selle õiguse andmisest keelduda. Lepingu täitmise ja selle jõustamise hõlbustamiseks peaks liikmesriikidel lisaks olema lubatud kehtestada nõue tarbijale lepingu täiendavate keeleversioonide esitamise kohta.
- (11) Et võimaldada tarbijal täielikult aru saada oma lepingulistest õigustest ja kohustustest, tuleks talle jätta teatud tähtaeg, mille jooksul ta võib lepingust taganeda, ilma et ta peaks oma otsust põhjendama või kulusid kandma.
- Praegu on see tähtaeg erinevates liikmesriikides erinev ning kogemus näitab, et direktiivis 94/47/EÜ ettenähtud ajavahemik on liiga lühike. Seepärast tuleks nimetatud tähtaega pikendada, et saavutada tarbijakaitse kõrge tase ja muuta olukord tarbijate ja ettevõtjate jaoks selgemaks. Taganemisõiguse kasutamise tähtaeg, viis ja õiguslikud tagajärjed tuleks ühtlustada.
- (12) Tarbijad peaksid saama kasutada tõhusaid meetmeid, juhul kui ettevõtja ei järgi lepingueelse teabe ja lepinguga seotud nõudeid, eelkõige neid, mis kehtestavad kohustuse lisada lepingusse kogu nõutav teave ning anda tarbijale lepingu sõlmimise hetkel lepingu koopia. Lisaks siseriikliku õigusega tagatud õiguskaitsevahenditele peaks tarbija saama kasutada ka pikendatud taganemistähtaega, juhul kui ettevõtja ei ole teavet esitanud. Taganemisõiguse kasutamine peaks nimetatud pikendatud tähtaja jooksul olema tasuta hoolimata sellest, milliseid teenuseid tarbija võis kasutada. Taganemistähtaja möödumine ei takista tarbijal siseriikliku õiguse kohaste õiguskaitsevahendite kasutamist teabe esitamise nõuete rikkumise korral.
- (13) Nõukogu 3. juuni 1971. aasta määrus (EMÜ, Euratom) nr 1182/71 (millega määratakse kindlaks ajavahemike, kuupäevade ja tähtaegade suhtes kohaldatavad eeskirjad) ⁽³⁾ peaks kehtima käesolevas direktiivis esitatud tähtaegade arvutamisel.
- (14) Tarbija paremaks kaitsmiseks tuleks selgemini sõnastada ettemaksete tegemise keeld ettevõtjale või kolmandale isikule enne taganemistähtaja möödumist. Edasimüügilepingute korral ei tohiks ettemakse tegemist lubada enne, kui müük tegelikult toimub või edasimüügileping lõpetatakse, kuid liikmesriikidele peaks jääma õigus reguleerida edasimüügilepingu lõpetamise korral vahendajatele lõppmakse tegemise võimalust ning sellise lõppmakse tegemise korda.
- (15) Pikaajaliste puhkusetoodete lepingute puhul võiks mitmes osas makstavas hinnas arvesse võtta edaspidiste summade kohandamise võimalust pärast esimest aastat, et tagada osamaksete reaalkaalu säilimine näiteks inflatsiooni arvestades.
- (16) Kui tarbija taganeb lepingust ning hind on täielikult või osaliselt kaetud laenuga, mille talle on andnud ettevõtja või kolmas isik vastavalt kõnealuse kolmanda isiku ja ettevõtja vahelisele kokkuleppele, tuleb laenuleping lõpetada ilma mingite kuludeta tarbijale. Sama peaks kehtima lepingute puhul, mis käsitlevad muid sidusteenuseid, mida pakub ettevõtja või kolmas isik vastavalt kõnealuse kolmanda isiku ja ettevõtja vahelisele kokkuleppele.

⁽¹⁾ EÜT L 158, 23.6.1990, lk 59.

⁽²⁾ ELT L 149, 11.6.2005, lk 22.

⁽³⁾ EÜT L 124, 8.6.1971, lk 1.

- (17) Tarbija ei tohiks ilma jääda käesoleva direktiiviga ettenähtud kaitsest, kui lepingu suhtes kohaldatakse liikmesriigi õigust. Lepingu suhtes kohaldatav õigus tuleks kindlaks määrata rahvusvahelist eraõigust käsitlevate ühenduse sätete kohaselt, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta määruse (EÜ) nr 593/2008 (lepinguliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta (Rooma I))⁽¹⁾ kohaselt. Kõnealune määrus näeb ette, et kolmanda riigi õigust võib kohaldada eelkõige siis, kui ettevõtjad suunavad oma tegevuse tarbijatele, kes viibivad puhkusel oma elukohariigist erinevas riigis. Kuna sellised kaubandustavad on käesoleva direktiiviga hõlmatud valdkonnas sagedased ning kuna lepingud puudutavad märkimisväärseid summasid, tuleks teatavates konkreetsetes olukordades, eelkõige kui leping kuulub liikmesriigi kohtu pädevusse, ette näha täiendav kaitsemeede, tagamaks et tarbija ei jääks ilma käesoleva direktiiviga ettenähtud kaitsest. See käsitlus kajastab eelkõige tarbija kaitsmise vajadust, mis tuleneb käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluvate lepingute tavapärasest keerukusest, pikaajalisusest ja rahalisest väärtusest.
- (18) Käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvaid küsimusi käsitlevates menetlustes pädevad kohtud tuleks kindlaks määrata kooskõlas nõukogu 22. detsembri 2000. aasta määrusega (EÜ) nr 44/2001 (kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades).⁽²⁾
- (19) Et tagada käesoleva direktiivi alusel tarbijatele pakutud kaitse täielik toimimine, eelkõige seoses ettevõtjatele seatud teabe esitamise nõuete järgimisega nii lepingu eelses etapis kui ka lepingu jõustumise järgselt, peavad liikmesriigid rakendama käesoleva direktiivi rikkumise korral tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid karistusi.
- (20) Tuleb tagada, et isikutel või organisatsioonidel, kellel on siseriikliku õiguse kohaselt küsimuse vastu õigustatud huvi, oleksid õiguskaitsevahendid, et alustada menetlust käesoleva direktiivi rikkumise korral.
- (21) Liikmesriikides tuleb välja töötada sobiv ja tõhus kaitsemenetlus tarbijate ja ettevõtjate vaheliste vaidluste lahendamiseks. Selleks peaksid liikmesriigid soodustama avalik- või eraõiguslike asutuste loomist vaidluste kohtuväliseks lahendamiseks.
- (22) Liikmesriigid peaksid tagama, et tarbijaid teavitatakse tõhusalt käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud siseriiklikest õigusaktidest, ning julgustama ettevõtjaid ja käitumiskodeksite omanikke teavitama tarbijaid oma käitumiskodeksitest selles valdkonnas. Tarbijakaitse

kõrge taseme saavutamise eesmärgil võiks käitumiskodeksitest teavitada ning nende koostamisse kaasata tarbijaorganisatsioonid.

- (23) Kuna käesoleva direktiivi eesmärke ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning seetõttu on neid parem saavutada ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv kaugemale siseturutõkete kõrvaldamiseks ja ühtse kõrge tarbijakaitse taseme saavutamiseks vajalikust.
- (24) Käesolevas direktiivis austatakse põhiõigusi ja järgitakse iseäranis Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid.
- (25) Kooskõlas paremat õigusloomet käsitleva institutsiooni-devahelise kokkuleppe⁽³⁾ punktiga 34 innustatakse liikmesriike koostama nende endi jaoks ja ühenduse huvides oma vastavustabeleid, kus on võimalikult suures ulatuses välja toodud vastavus käesoleva direktiivi ja ülevõtmismeetmete vahel, ning tegema need üldsusele kättesaadavaks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Eesmärk ja reguleerimisala

1. Käesoleva direktiivi eesmärk on aidata kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele ning saavutada kõrgetasemeline tarbijakaitse, ühtlustades selleks liikmesriikide õigus- ja haldusnorme seoses osajalise kasutamise õigusest ja pikaajaliste puhkusetoodetest ning osajalise kasutamise õiguse lepingutest tulenevate soodustuste vahetamise turustamise, müügi ja edasimüügi teatavate aspektidega.

2. Direktiivi kohaldatakse ettevõtjate ja tarbijate vaheliste tehingute suhtes.

Käesolev direktiiv ei piira selliste siseriiklike õigusaktide kohaldamist, mis:

- näevad ette üldised võlaõiguslikud kaitsevahendid;
- käsitlevad kinnis- ja vallasasjade registreerimist ning kinnis- asja üleandmist;
- käsitlevad asutamistingimusi, lubade andmise või litsentseerimise korda, ning

⁽¹⁾ ELT L 177, 4.7.2008, lk 6.

⁽²⁾ EÜT L 12, 16.1.2001, lk 1.

⁽³⁾ ELT C 321, 31.12.2003, lk 1.

d) käsitlevad käesolevas direktiivis käsitletud lepingutega seotud õiguste õigusliku iseloomu kindlaksmääramist.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:
  - a) „osaajalise kasutamise õiguse leping” – leping, mille kestus on rohkem kui üks aasta ja millega tarbija saab tasu eest õiguse kasutada üht või mitut ööbimisega majutuskoha enam kui ühe kasutusperioodi vältel;
  - b) „pikaajalise puhkusetootete leping” – leping, mille kestus on rohkem kui üks aasta ja millega tarbija saab tasu eest eelkõige õiguse saada hinnaalandust või muid soodustusi majutuskoha kasutamisel kas eraldi või koos reisi- või muude teenustega;
  - c) „edasimüügileping” – leping, mille alusel ettevõtja aitab tarbijal tasu eest müüa või osta osaajalise kasutamise õigust või pikaajalist puhkusetoodet;
  - d) „vahetusleping” – leping, mille alusel tarbija ühineb tasu eest vahetussüsteemiga, mis võimaldab talle juurdepääsu ööbimisega majutusele või muudele teenustele, andes vastutasuks teistele isikutele ajutise võimaluse kasutada tema osaajalise kasutamise õiguse lepingust tulenevaid soodustusi;
  - e) „ettevõtja” – füüsiline või juriidiline isik, kes tegutseb eesmärkidel, mis on seotud tema kaubandus-, majandus-, oskus- või kutsetegevusega, ning ka iga isik, kes tegutseb ettevõtja nimel või huvides;
  - f) „tarbija” – füüsiline isik, kes tegutseb eesmärkidel, mis ei ole seotud tema kaubandus-, majandus-, oskus- või kutsetegevusega;
  - g) „lisaleping” – leping, mille alusel tarbija saab teenuseid, mis on seotud osaajalise kasutamise õiguse lepingu või pikaajalise puhkusetootete lepinguga ning mida osutavad ettevõtja või kolmas isik vastavalt kõnealuse kolmanda isiku ja ettevõtja vahelisele kokkuleppele;
  - h) „püsiv andmekandja” – mis tahes vahend, mis võimaldab tarbijal või ettevõtjal säilitada isiklikult talle suunatud teavet nii, et sellele on võimalik hilisemaks kasutamiseks ligi pääseda teabe eesmärgiga vastavuses oleva aja jooksul, ja mis võimaldab säilitatud teavet muutmata kujul taasesitada;
  - i) „käitumiskodeks” – kokkulepe või eeskirjade kogum, mida liikmesriikide õigus- või haldusnormid ei reguleeri ning

milles on määratletud nende ettevõtjate käitumine, kes kohustuvad seda käitumiskodeksit ühe või mitme konkreetse kaubandustava või ettevõtlusvaldkonna osas järgima;

j) „käitumiskodeksi omanik” – mis tahes üksus, sealhulgas ettevõtja või ettevõtjate grupp, kes vastutab käitumiskodeksi koostamise ja läbivaatamise eest ja/või kontrollib käitumiskodeksi täitmist seda järgima kohustunud isikute poolt.

2. Vastavalt lõike 1 punktides a ja b määratletud osaajalise kasutamise õiguse lepingu või pikaajalise puhkusetootete lepingu kestuse arvutamiseks võetakse arvesse iga lepingus sisalduv säte, mis võimaldab lepingu automaatset pikenedamist või muul viisil pikendamist.

Artikkel 3

Reklaam

1. Liikmesriigid tagavad, et mis tahes reklaamis täpsustatakse artikli 4 lõikes 1 osutatud teabe saamise võimalust ja viidataks selle saamise ja kohale.

2. Kui müügiedendus- või müügiüritusel on kavas pakkuda tarbijale mis tahes osaajalise kasutamise õiguse, pikaajalise puhkusetootete, edasimüügi- või vahetuslepingut, viitab ettevõtja osalemiskutses selgelt ürituse kaubanduslikule eesmärgile ja laadile.

3. Artikli 4 lõikes 1 osutatud teave peab olema tarbijale kättesaadav mis tahes ajal kogu ürituse vältel.

4. Osaajalise kasutamise õigust või pikaajalist puhkusetoodet ei turustata ega müüda investeringuna.

Artikkel 4

Lepingueline teave

1. Mõistliku aja jooksul enne tarbija sidumist mis tahes lepingu või pakkumusega esitab ettevõtja tarbijale selgel ja arusaadaval viisil täpse ja piisava teabe:

a) osaajalise kasutamise õiguse lepingu puhul: I lisas toodud standardinfo teabelehe ning nimetatud teabelehe 3. osas nõutud teabe;

b) pikaajalise puhkusetootete lepingu puhul: II lisas toodud standardinfo teabelehe ning nimetatud teabelehe 3. osas nõutud teabe;

c) edasimüügilepingu puhul: III lisas toodud standardinfo teabelehe ning nimetatud teabelehe 3. osas nõutud teabe;

d) vahetuslepingu puhul: IV lisas toodud standardinfo teabelehe ning nimetatud teabelehe 3. osas nõutud teabe.

2. Ettevõtja esitab tasuta lõikes 1 osutatud teabe paberil või muul püsival andmekandjal, mis on tarbijale hõlpsasti kättesaadav.

3. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud teave koostatakse tarbija valikul kas (ühes) selle liikmesriigi keeles, kus tarbija elab või mille kodanik ta on, tingimusel, et see on ühenduse ametlik keel.

Artikkel 5

Osaajalise kasutamise õiguse, pikaajalise puhkusetootte, edasimüügi- või vahetusleping

1. Liikmesriigid tagavad, et leping on kirjalik, paberil või muul püsival andmekandjal, ning see on koostatud tarbija valikul kas (ühes) selle liikmesriigi keeles, kus tarbija elab või mille kodanik ta on, tingimusel, et see on ühenduse ametlik keel.

Liikmesriik, kus tarbija elab, võib siiski täiendavalt nõuda, et:

a) leping esitataks tarbijale igal juhul (ühes) kõnealuse liikmesriigi keeles, tingimusel, et see on ühenduse ametlik keel;

b) ettevõtja esitaks üht konkreetset kinnisvara käsitleva osaajalise kasutamise õiguse lepingu puhul tarbijale lepingu kinnitatud tõlke (ühes) selle liikmesriigi keeles, milles kinnisvara asub, tingimusel, et see on ühenduse ametlik keel.

Liikmesriik, kelle territooriumil ettevõtja müügitegevus toimub, võib nõuda, et leping esitataks tarbijale igal juhul (ühes) kõnealuse liikmesriigi keeles, tingimusel, et see on ühenduse ametlik keel.

2. Artikli 4 lõikes 1 osutatud teave moodustab lepingu lahutamatu osa, mida võib muuta ainult juhul, kui pooled on otseselt nii kokku leppinud või kui muudatused tulenevad ettevõtjast sõltumatutest ebatavalistest ja ettenägematutest asjaoludest, mille tagajärgi ei oleks olnud võimalik ära hoida hoolimata kõikidest asjakohastest abinõudest.

Kõnealused muudatused edastatakse tarbijale enne lepingu sõlmimist paberil või muul püsival andmekandjal, mis on talle hõlpsasti kättesaadav.

Mis tahes sellised muudatused peavad olema lepingus selgesõnaliselt nimetatud.

3. Lisaks artikli 4 lõikes 1 osutatud teabele sisaldab leping järgmist teavet:

a) iga lepinguosalise nimi, aadress ja allkiri, ning

b) lepingu sõlmimise kuupäev ja koht.

4. Enne lepingu sõlmimist juhivad ettevõtja selgesõnaliselt tarbija tähelepanu taganemisõigusele, artiklis 6 osutatud taganemistähtaaja pikkusele ning artiklis 9 osutatud ettemakse keelule taganemistähtaaja jooksul.

Vastavad lepingutingimused allkirjastab tarbija eraldi.

Leping sisaldab V lisas toodud eraldi taganemisõiguse tüüpvormi, mis on mõeldud taganemisõiguse kasutamise hõlbustamiseks vastavalt artiklile 6.

5. Tarbijale antakse lepingu sõlmimise hetkel lepingu koopia või koopiad.

Artikkel 6

Taganemisõigus

1. Lisaks käesoleva direktiivi sätete rikkumisel siseriikliku õiguse kaudu tarbijatele kättesaadavatele õiguskaitsevahenditele tagavad liikmesriigid, et tarbijal on neljateistkümne kalendripäeva jooksul õigus taganeda osaajalise kasutamise õiguse, pikaajalise puhkusetootte, edasimüügi- või vahetuslepingust otsust põhjendamata.

2. Taganemistähtaega arvutatakse:

a) alates lepingu või siduva eellepingu sõlmimise päevast või

b) alates päevast, mil tarbija lepingu või mis tahes siduva eellepingu kätte saab, kui nimetatud päev on hilisem punktis a osutatud kuupäevast.

3. Taganemistähtaeg möödub:

- a) ühe aasta ja neljateistkümne kalendripäeva möödumisel alates käesoleva artikli lõikes 2 osutatud päevast, kui ettevõtja ei ole täitnud ja tarbijale kirjalikult, paberil või muul püsival andmekandjal esitanud artikli 5 lõikes 4 nõutud eraldi taganemisõiguse tüüpvormi;
- b) kolme kuu ja neljateistkümne kalendripäeva möödumisel alates käesoleva artikli lõikes 2 osutatud päevast, kui tarbijale ei esitatud kirjalikult, paberil või muul püsival andmekandjal artikli 4 lõikes 1 osutatud teavet, sealhulgas I kuni IV lisas nõutud kohaldatavat standardinfo teabelehte.

Lisaks näevad liikmesriigid vastavalt artiklile 15 ette asjakohased karistused, eelkõige juhul, kui ettevõtja ei ole taganemistähtaaja möödumisel järginud käesolevas direktiivis sätestatud nõudeid teabe esitamise kohta.

4. Kui ettevõtja täidab artikli 5 lõikes 4 nõutud eraldi taganemisõiguse tüüpvormi ning esitab selle tarbijale kirjalikult, paberil või muul püsival andmekandjal ühe aasta jooksul alates käesoleva artikli lõikes 2 osutatud kuupäevast, algab taganemistähtaaja kulgemine päevast, mil tarbija vormi kätte saab. Samuti, kui tarbijale esitatakse kirjalikult artikli 4 lõikes 1 osutatud teave, sealhulgas I kuni IV lisas esitatud kohaldatava standardinfo teabeleht, kolme kuu jooksul alates käesoleva artikli lõikes 2 osutatud kuupäevast, algab taganemistähtaaja kulgemine päevast, mil tarbija teabe kätte saab.

5. Juhul kui tarbijale pakutakse koos osajalise kasutamise õiguse lepinguga ja sellega samal ajal vahetuslepingut, siis kohaldatakse mõlemale lepingule vaid üht lõike 1 kohast taganemistähtaega. Mõlema lepingu taganemistähtaeg arvutatakse vastavalt lõike 2 sätetele nagu need kehtivad osajalise kasutamise õiguse lepingu suhtes.

Artikkel 7

Taganemisõiguse kasutamise viis

Kui tarbija kavatses kasutada taganemisõigust, teavitab ta ettevõtjat enne taganemistähtaaja möödumist paberil või muul püsival andmekandjal oma otsusest lepingust taganeda. Tarbija võib selleks kasutada V lisas toodud taganemisõiguse tüüpvormi, mille ettevõtja on talle esitanud kooskõlas artikli 5 lõikega 4. Tähtjast on kinni peetud, kui teade on saadetud enne taganemistähtaaja möödumist.

Artikkel 8

Taganemisõiguse kasutamise tagajärjed

1. Taganemisõiguse kasutamine tarbija poolt lõpetab lepinguosaliste kohustuse lepingut täita.

2. Kui tarbija kasutab taganemisõigust, ei hüvita ta kulusid ega kannu vastutust kulutuste eest, mis kaasnevad teenustega, mida võidi osutada enne lepingust taganemist.

Artikkel 9

Ettemaks

1. Liikmesriigid tagavad, et osajalise kasutamise õiguse, pikaajaliste puhkusetoodete ja vahetuslepingute puhul on keelatud mis tahes ettemaks, tagatiste andmine, raha broneerimine kontodel, võla selgesõnaline tunnustamine või mis tahes muud tasud tarbija poolt ettevõtjale või mis tahes kolmandale isikule enne artikli 6 kohase taganemistähtaaja möödumist.

2. Liikmesriigid tagavad, et edasimüügilepingute puhul on keelatud mis tahes ettemaks, tagatiste andmine, raha broneerimine kontodel, võla selgesõnaline tunnustamine või mis tahes muud tasud tarbija poolt ettevõtjale või mis tahes kolmandale isikule enne müügi tegelikku toimumist või edasimüügilepingu lõpetamist.

Artikkel 10

Pikaajalise puhkusetootete lepingutega seotud erisätted

1. Pikaajalise puhkusetootete lepingute puhul toimub maksimine mitmeosalise maksegraafiku alusel. Lepingus nimetatud hinna maksimine muul viisil kui mitmeosalise maksegraafiku alusel on keelatud. Maksed, sealhulgas mis tahes liikmemaksud, jagatakse iga-aastasteks osamakseteks, mis on kõik võrdse suurusega. Ettevõtja saadab paberil või muul püsival andmekandjal kirjaliku maksenõude vähemalt neliteist kalendripäeva enne iga maksetähtaega.

2. Alates teise osamakse tasumisest võib tarbija lepingu lõpetada ilma mingite trahvideta, teatades sellest ettevõtjale neljateistkümne kalendripäeva jooksul alates iga osamakse maksenõude kättesaamisest. Kõnealune õigus ei mõjuta õigust lõpetada leping kehtivate siseriiklike õigusaktide kohaselt.

Artikkel 11

Lisalepingute lõpetamine

1. Liikmesriigid tagavad, et kui tarbija kasutab osajalise kasutamise õiguse või pikaajalise puhkusetootete lepingust taganemise õigust, lõpetatakse automaatselt ka sellele lisanduv vahetusleping või mis tahes muu lisaleping ilma kuludeta tarbijale.

2. Piiramata Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta direktiivi 2008/48/EÜ (mis käsitleb tarbijakrediidi-lepinguid) ⁽¹⁾ artikli 15 kohaldamist, kui hind on täielikult või osaliselt kaetud laenuga, mille on tarbijale andnud ettevõtja või kolmas isik vastavalt kõnealuse kolmanda isiku ja ettevõtja vahelisele kokkuleppele, lõpetatakse laenuleping ilma kuludeta tarbijale, kui tarbija kasutab osajalise kasutamise õiguse, pikaajalise puhkusetootet, edasimüügi- või vahetuslepingust taganemise õigust.

3. Liikmesriigid sätestavad selliste lepingute lõpetamise üksikasjalikud eeskirjad.

Artikkel 12

Direktiivi imperatiivsus ja kohaldamine rahvusvaheliste juhtumite puhul

1. Liikmesriigid tagavad, et juhul kui lepingu suhtes kohaldatakse liikmesriigi õigust, ei ole tarbijal õigust talle käesoleva direktiivi alusel antud õigustest loobuda.

2. Kui kohaldatakse kolmanda riigi õigust, ei tohi tarbija ilma jääda käesoleva direktiiviga antud kaitsest nagu seda asukoha liikmesriigis rakendatakse, kui:

— mis tahes asjaomane kinnisvara asub liikmesriigi territooriumil või

— leping ei ole otseselt kinnisvaraga seotud, ettevõtja tegeleb liikmesriigis oma kutse- või majandustegevusega või need tegevused on mis tahes viisil suunatud liikmesriigile ja kui leping kuulub kõnealuste tegevuste hulka.

Artikkel 13

Õiguskaitse kohtute või haldusasutuste kaudu

1. Liikmesriigid tagavad tarbijate huvides sobivad ja tõhusad vahendid, millega tagatakse, et ettevõtjad järgivad käesolevat direktiivi.

2. Lõikes 1 osutatud vahendite hulka kuuluvad sätted, mille kohaselt ühel või mitmel järgmistest siseriiklike õigusaktidega määratud asutustest on vastavalt siseriiklikele õigusaktidele õigus pöörduda kohtute või pädevate haldusasutuste poole, et tagada käesoleva direktiivi rakendamiseks vastuvõetud siseriiklike sätete rakendamine:

- a) avalik-õiguslikud asutused ja ametiasutused või nende esindajad;
- b) tarbijaorganisatsioonid, kellel on õigustatud huvi tarbijaid kaitsta;
- c) kutseorganisatsioonid, kellel on õigustatud huvi meetmeid võtta.

⁽¹⁾ ELT L 133, 22.5.2008, lk 66.

Artikkel 14

Tarbija teavitamine ja kohtuväline õiguskaitse

1. Liikmesriigid võtavad sobivaid meetmeid, et teavitada tarbijaid käesoleva direktiivi ülevõtmiseks vastu võetud siseriiklikest õigusaktidest, ning innustavad vajadusel ettevõtjaid ja käitumiskodeksite omanikke teavitama tarbijaid oma käitumiskodeksitest.

Komisjon innustab käesoleva direktiivi rakendamist hõlbustavate ühenduse tasandi käitumiskodeksite koostamist eelkõige kutseasutuste, -organisatsioonide ja -liitude poolt kooskõlas ühenduse õigusega. Sellega julgustatakse ettevõtjaid ja nende haruorganisatsioone teavitama tarbijaid sellistest kodeksitest, kasutades sealhulgas vajaduse korral spetsiaalset märgistust.

2. Liikmesriigid toetavad sobivate ja tõhusate kohtuvälise vaidluste lahendamise ning õiguskaitse menetluste väljatöötamist ja arendamist käesoleva direktiivi alusel tekkivate tarbijavaidluste lahendamiseks ning vajaduse korral julgustavad ettevõtjaid ja nende haruorganisatsioone teavitama tarbijaid mis tahes kohtuvälisest vaidluste lahendamise ning õiguskaitse menetlustest.

Artikkel 15

Karistused

1. Liikmesriigid kehtestavad asjakohased karistused juhuks, kui ettevõtja ei järgi käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud siseriiklike sätteid.

2. Need karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

Artikkel 16

Ülevõtmine

1. 23. veebruariks 2011 võtavad liikmesriigid vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad neid norme alates 23. veebruarist 2011.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

*Artikkel 17***Läbivaatamine**

Komisjon vaatab käesoleva direktiivi läbi ja esitab aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt 23. veebruaril 2014.

Vajadusel esitab komisjon ettepanekud direktiivi kohandamiseks kõnealuses valdkonnas toimunud arengutele.

Komisjon võib nõuda teavet liikmesriikidelt ja siseriiklikelt reguleerivatelt asutustelt.

*Artikkel 18***Kehtetuks tunnistamine**

Direktiiv 94/47/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ja neid tuleb lugeda VI lisas esitatud vastavustabeli kohaselt.

*Artikkel 19***Jõustumine**

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

*Artikkel 20***Adressaadid**

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 14. jaanuar 2009

Euroopa Parlamendi nimel
president

H.-G. PÖTTERING

Nõukogu nimel
eesistuja

A. VONDRA

I LISA

OSAAJALISE KASUTAMISE ÕIGUSE LEPINGUTE STANDARDINFO TEABELEHT

1. osa:

Lepinguosalis(t)eks oleva(te) ettevõtja(te) nimi, aadress ja õiguslik seisund:
Toote lühikirjeldus (nt kinnisvara kirjeldus): Õigus(t)e täpne olemus ja sisu:
Lepingu objektiks oleva õiguse kasutamise täpne ajavahemik ja vajaduse korral selle kestus: Kuupäev, mil tarbija võib lepingust tulenevat õigust kasutama hakata: Kui leping käsitleb konkreetset ehitusjärgus vara, kuupäev, millal majutuskoht ja teenused/rajatised valmi- vad/saavad kättesaadavaks:
Tarbija poolt õigus(t)e omandamise eest makstav hind: Ülevaade lepingust tulenevatest täiendavatest kohustuslikest kuludest; kulude liik ja suurus (nt aastatasud, muud korduvad tasud, erimaksud, kohalikud maksud):
Tarbijale kättesaadavate peamiste teenuste loetelu (nt elekter, vesi, hooldus, prügivedu) ning summa, mida tarbijal nende eest maksta tuleb: Tarbijale kättesaadavate rajatiste loetelu (nt ujumisbassein või saun): Kas need sisalduvad eespool nimetatud kuludes? Kui ei sisaldu, siis täpsustada, mida kõnealused kulud sisaldavad ja mille eest tuleb maksta eraldi:
Kas on võimalik ühineda vahetussüsteemiga? Kui jah, siis vahetussüsteemi nimetus: Liikmesusega/vahetusega seotud kulude suurus:
Kas ettevõtja on allkirjastanud käitumiskoodeksi(d) ning sel juhul koht, kust seda (neid) leida?

2. osa:

Üldteave

- Tarbijal on õigus põhjendusi esitamata taganeda käesolevast lepingust 14 kalendripäeva jooksul alates lepingu või mis tahes siduva eellepingu sõlmimisest või nende lepingute kättesaamisest, kui see toimub hiljem.
- Taganemistähtaja jooksul on keelatud mis tahes ettemaks tarbija poolt. Keeld hõlmab mis tahes tasu, sealhulgas maksed, tagatiste andmine, raha broneerimine kontodel, võla selgesõnaline tunnustamine jne. Keelatud ei ole mitte üksnes makse ettevõtjale vaid ka kolmandatele isikutele.
- Tarbijal ei tule kanda muid kulusid ega täita muid kohustusi peale lepingus nimetatute.
- Vastavalt rahvusvahelisele eraõigusele võidakse lepingu suhtes kohaldada muud kui selle liikmesriigi õigust, kus on tarbija alaline või peamine elukoht, ning võimalikud vaidlused võidakse suunata muudesse kui selle liikmesriigi kohtutesse, kus on tarbija alaline või peamine elukoht.

Tarbija allkiri:

3. osa:

Lisateave, mille saamiseks tarbijal on õigus, ja täpne koht (nt üldbrošüüri peatükk), kust seda võib leida, kui seda teavet siin ei esitata:

1. TEAVE OMANDATUD ÕIGUSTE KOHTA

- lepingu objektiks oleva õiguse kasutamise tingimused selle (nende) liikmesriigi (liikmesriikide) territooriumil, kus asjaomane vara (varad) asub (asuvad) ning andmed selle kohta, kas need tingimused on täidetud, või kui ei ole, siis millised tingimused tuleb veel täita;
- kui leping annab õiguse kasutada majutuskohta, mis valitakse majutuskohtade kogumist, siis teave piirangute kohta, mis puudutavad tarbija võimalust kasutada igal ajal mis tahes majutuskohta kogumist;

2. TEAVE VARADE KOHTA

- kui lepingus käsitletakse konkreetset kinnisvara, siis selle kinnisvara täpne ja üksikasjalik kirjeldus ja asukoht; kui lepingus käsitletakse mitut vara (erinevad puhkekohad), siis varade nõuetekohane kirjeldus ja asukoht; kui lepingus käsitletakse majutuskohta, mis ei ole kinnisvara, siis majutuskoha ja selle juurde kuuluvate rajatiste nõuetekohane kirjeldus;
- teenused (nt elekter, vesi, hooldus, prügivedu), mis on tarbijale kättesaadavad või tehakse talle kättesaadavaks, ja nende kasutamise tingimused;
- vajaduse korral üldkasutatavad rajatised, nagu ujumisbassein, saun jms, mis on või võivad olla tarbijale kättesaadavad, ja nende kasutamise tingimused;

3. TÄIENDAVID NÕUDED EHITUSJÄRGUS MAJUTUSKOHA KOHTA (vajaduse korral):

- majutuskoha ning majutuskoha kasutamiseks vajalike teenuste (gaasi-, elektri-, vee- ja telefoniühendused) ja mis tahes tarbijale juurdepääsetavate rajatiste valmimisjärk;
- majutuskoha ning majutuskoha kasutamiseks vajalike teenuste (gaasi-, elektri-, vee- ja telefoniühendused) valmimise tähtaeg ning mis tahes tarbijale juurdepääsetavate rajatiste valmimise tähtaja realistlik hinnang;
- ehitusloa number ning pädeva(te) ametiasutus(t)e nimi (nimed) ja täisaadress(id);
- majutuskoha valmimise tagatis või kõigi tehtud maksete tagasimaksmise tagatis juhul, kui majutuskoht ei saa valmis, ja vajaduse korral nende tagatiste kohaldamist reguleerivad tingimused;

4. TEAVE KULUDE KOHTA

- täpne ja asjakohane teave osaaajalise kasutamise õiguse lepinguga seotud kõigi kulude kohta; kuidas need kulud tarbijate vahel jagatakse ning kuidas ja millal need kulud võivad tõusta; omandi kasutamise, seadusega ettenähtud rahaliste kohustuste (näiteks maksud ja lõivud) ja üldiste halduskuludega (näiteks haldamine, hooldus ja remont) seotud maksesummade arvutamise meetod;
- vajaduse korral teave selle kohta, kas majutuskoha omandi suhtes on registreeritud makse, hüpoteeke, pante või muid kinnipidamisõigusi;

5. TEAVE LEPINGU LÕPETAMISE KOHTA

- vajaduse korral teave lisalepingute lõpetamise korra kohta ja selliste lepingute lõpetamise tagajärgede kohta;
- lepingu lõpetamise tingimused, lõpetamise tagajärjed ja teave tarbija vastutuse kohta seoses sellisest lepingu lõpetamisest tuleneda võivate mis tahes kuludega;

6. LISATEAVE

- teave selle kohta, kuidas on korraldatud vara hooldus ja remont ning selle haldus ja juhtimine, kaasa arvatud teave selle kohta, kas ja kuidas on tarbijal võimalik mõjutada ja kaasa rääkida nimetatud küsimusi käsitlevates otsustes;
- teave selle kohta, kas on võimalik liituda lepinguliste õiguste edasimüügi süsteemiga, teave asjaomase süsteemi kohta ning andmed kõnealuse süsteemi kaudu toimuva edasimüügi seotud kulude kohta;
- teave selle kohta, millis(t)es keel(t)es saab ettevõtjaga vahetada lepinguga seotud teavet, näiteks seoses juhatuse otsuste, kulude suurenemise ning järelepärimiste ja kaebuste haldamise kohta;
- vajaduse korral vaidluste kohtuvälise lahendamise võimalus.

Teabe saamisest teatamine:

Tarbija allkiri:

_____

II LISA

PIKAAJALISE PUHKUSETOOTE LEPINGUTE STANDARDINFO TEABELEHT

1. osa:

Lepinguosalis(t)eks oleva(te) ettevõtja(te) nimi, aadress ja õiguslik seisund:
Toote lühikirjeldus: Õigus(t)je täpne olemus ja sisu:
Lepingu objektiks oleva õiguse kasutamise täpne ajavahemik ja vajaduse korral selle kestus: Kuupäev, mil tarbija võib lepingust tulenevat õigust kasutama hakata:
Tarbija poolt õigus(t)je omandamise eest makstav hind, sealhulgas mis tahes korduvad kulud, mida tarbija võib eeldada tulenevalt tema õigusest kasutada majutuskohta, reisis teenuseid ja mis tahes muid lepingus täpsustatud sidustooteid või -teenuseid: Mitmeosaline maksegraafik, milles on kindlaks määratud makstava hinna võrdse suurusega osamaksed lepingu kestuse iga aasta kohta ja nende tasumise tähtajad: Esimese aasta järel võib järgnevat osamakset kohandada, et tagada osamaksede reaalkaalu säilimine, võttes arvesse näiteks inflatsiooni. Ülevaade lepingust tulenevatest täiendavatest kohustuslikest kuludest; kulude liik ja suurus (nt iga-aastased liikmemaksud):
Tarbijale kättesaadavate peamiste teenuste loetelu (nt allahindlus hotellimajutuselt ja lennureisidelt): Kas need sisalduvad eespool nimetatud kuludes? Kui ei sisaldu, siis täpsustada, mida kõnealused kulud sisaldavad ja mille eest tuleb maksta eraldi (nt katab iga-aastane liikmemaks kolm ööbimist hotellis, kuid igasuguse muu majutuse eest tuleb tasuda eraldi):
Kas ettevõtja on allkirjastanud käitumiskodeksi(d) ning sel juhul koht, kust seda (neid) leida?

2. osa:

Üldteave

- Tarbijal on õigus põhjendusi esitamata taganeda käesolevast lepingust 14 kalendripäeva jooksul alates lepingu või mis tahes siduva eellepingu sõlmimisest või nende lepingute kättesaamisest, kui see toimub hiljem.
- Taganemistähtaja jooksul on keelatud mis tahes ettemaks tarbija poolt. Keeld hõlmab mis tahes tasu, sealhulgas maksed, tagatiste andmine, raha broneerimine kontodel, võla selgesõnaline tunnustamine jne. Keelatud ei ole mitte üksnes makse ettevõtjale vaid ka kolmandatele isikutele.
- Tarbijal on õigus lõpetada leping ilma mingite trahvideta, teatades lepingu lõpetamisest ettevõtjale 14 kalendripäeva jooksul alates iga aasta osamakse maksenõude kättesaamisest.
- Tarbijal ei tule kanda muid kulusid ega täita muid kohustusi peale lepingus nimetatute.
- Vastavalt rahvusvahelisele eraõigusele võidakse lepingu suhtes kohaldada muud kui selle liikmesriigi õigust, kus on tarbija alaline või peamine elukoht, ning võimalikud vaidlused võidakse suunata muudesse kui selle liikmesriigi kohtutesse, kus on tarbija alaline või peamine elukoht.

Tarbija allkiri:

3. osa:

Lisateave, mille saamiseks tarbijal on õigus, ja täpne koht (nt üldbrošüüri peatükk), kust seda võib leida, kui seda teavet siin ei esitata:

1. TEAVE OMANDATUD ÕIGUSTE KOHTA

- tulevastelt broneeringutelt saadava allahindluse asjakohane ja täpne kirjeldus koos näidetega hiljutiste pakkumiste kohta;
- teave piirangute kohta tarbija võimalusele oma õigusi kasutada, näiteks piiratud kättesaadavus või pakkumised põhimõttel „kes ees, see mees”, konkreetsete sooduspakkumiste ja spetsiaalsete allahindlustega seotud ajalised piirangud;

2. TEAVE LEPINGU LÕPETAMISE KOHTA

- vajaduse korral teave lisalepingute lõpetamise korra kohta ja selliste lepingute lõpetamise tagajärgede kohta;
- lepingu lõpetamise tingimused, lõpetamise tagajärjed ja teave tarbija vastutuse kohta seoses sellisest lepingu lõpetamisest tuleneda võivate mis tahes kuludega;

3. LISATEAVE

- teave selle kohta, millis(t)es keel(t)es saab ettevõtjaga vahetada lepinguga seotud teavet, näiteks järelepärimiste ja kaebuste käsitlemise kohta;
- vajaduse korral vaidluste kohtuvälise lahendamise võimalus.

Teabe saamisest teatamine:

Tarbija allkiri:

III LISA

EDASIMÜÜGILEPINGUTE STANDARDINFO TEABELEHT

1. osa:

Lepinguosalis(t)eks oleva(te) ettevõtja(te) nimi, aadress ja õiguslik seisund:
Teenuste lühikirjeldus (nt turundus):
Lepingu kestus:
Tarbija poolt teenuste kasutamise eest makstav hind: Ülevaade lepingust tulenevatest täiendavatest kohustuslikest kuludest; kulude liik ja suurus (nt kohalikud maksud, notaritasud, reklaamikulud):
Kas ettevõtja on allkirjastanud käitumiskodeksi(d) ning sel juhul koht, kust seda (neid) leida?

2. osa:

<p>Üldteave</p> <ul style="list-style-type: none">
— Tarbijal on õigus põhjendusi esitamata taganeda käesolevast lepingust 14 kalendripäeva jooksul alates lepingu või mis tahes siduva eellepingu sõlmimisest või nende lepingute kättesaamisest, kui see toimub hiljem.
— Kuni müügi tegeliku toimumiseni või edasimüügilepingu muul viisil lõpetamiseni on keelatud mis tahes ettemaks tarbija poolt. Keeld hõlmab mis tahes tasu, sealhulgas maksed, tagatiste andmine, raha broneerimine kontodel, võla selgesõnaline tunnustamine jne. Keelatud ei ole mitte üksnes makse ettevõtjale vaid ka kolmandatele isikutele.
— Tarbijal ei tule kanda muid kulusid ega täita muid kohustusi peale lepingus nimetatute.
— Vastavalt rahvusvahelisele eraõigusele võidakse lepingu suhtes kohaldada muud kui selle liikmesriigi õigust, kus on tarbija alaline või peamine elukoht, ning võimalikud vaidlused võidakse suunata muudesse kui selle liikmesriigi kohtutesse, kus on tarbija alaline või peamine elukoht. <p>Tarbija allkiri:</p>
--

3. osa:

Lisateave, mille saamiseks tarbijal on õigus, ja täpne koht (nt üldbrošüüri peatükk), kust seda võib leida, kui seda teavet siin ei esitata:

- lepingu lõpetamise tingimused, lõpetamise tagajärjed ja teave tarbija vastutuse kohta seoses sellisest lepingu lõpetamisest tuleneda võivate mis tahes kuludega;
- teave selle kohta, millis(t)es keel(t)es saab ettevõtjaga vahetada lepinguga seotud teavet, näiteks järelepärimiste ja kaebuste haldamise kohta;
- vajaduse korral vaidluste kohtuvälise lahendamise võimalus.

Teabe saamisest teatamine:

Tarbija allkiri:

IV LISA

VAHETUSLEPINGUTE STANDARDINFO TEABELEHT

1. osa:

Lepinguosalis(t)eks oleva(te) ettevõtja(te) nimi, aadress ja õiguslik seisund:
Toote lühikirjeldus: Õigus(t)je täpne olemus ja sisu:
Lepingu objektiks oleva õiguse kasutamise täpne ajavahemik ja vajaduse korral selle kestus: Kuupäev, mil tarbija võib lepingust tulenevat õigust kasutama hakata:
Tarbija poolt vahetussüsteemis osalemise eest makstav hind: Ülevaade lepingust tulenevatest täiendavatest kohustuslikest kuludest; kulude liik ja suurus (nt uuendustasud, muud korduvad tasud, erimaksud, kohalikud maksud):
Tarbijale kättesaadavate peamiste teenuste loetelu: Kas need sisalduvad eespool nimetatud kuludes? Kui ei sisaldu, siis täpsustada, mida kõnealused kulud sisaldavad ja mille eest tuleb maksta eraldi (kulude liik ja suurus; nt hinnanguline summa, mis tarbijal tuleb maksta üksikute vahetustehingute eest, sealhulgas mis tahes lisatasud):
Kas ettevõtja on allkirjastanud käitumiskodeksi(d) ning sel juhul koht, kust seda (neid) leida?

2. osa:

<p>Üldteave</p> <ul style="list-style-type: none">
— Tarbijal on õigus põhjendusi esitamata taganeda käesolevast lepingust 14 kalendripäeva jooksul alates lepingu või mis tahes siduva eellepingu sõlmimisest või nende lepingute kättesaamisest, kui see toimub hiljem. Juhul kui vahetuslepingut pakutakse koos osajalise kasutamise õiguse lepinguga ja sellega samal ajal, siis kohaldatakse mõlemale lepingule vaid üht taganemistähtaega.
— Taganemistähtaja jooksul on keelatud mis tahes ettemaks tarbija poolt. Keeld hõlmab mis tahes tasu, sealhulgas maksed, tagatiste andmine, raha broneerimine kontodel, võla selgesõnaline tunnustamine jne. Keelatud ei ole mitte üksnes makse ettevõtjale vaid ka kolmandatele isikutele.
— Tarbijal ei tule kanda muid kulusid ega täita muid kohustusi peale lepingus nimetatute.
— Vastavalt rahvusvahelisele eraõigusele võidakse lepingu suhtes kohaldada muud kui selle liikmesriigi õigust, kus on tarbija alaline või peamine elukoht, ning võimalikud vaidlused võidakse suunata muudesse kui selle liikmesriigi kohtutesse, kus on tarbija alaline või peamine elukoht. <p>Tarbija allkiri:</p>
---

3. osa:

Lisateave, mille saamiseks tarbijal on õigus, ja täpne koht (nt üldbrošüüri peatükk), kust seda võib leida, kui seda teavet siin ei esitata:

1. TEAVE OMANDATUD ÕIGUSTE KOHTA

- vahetussüsteemi toimimise selgitus; vahetusvõimalused ja -viisid; tarbija osajalise kasutamise õigusele vahetussüsteemis omistatud väärtus ja näited konkreetsete vahetusvõimaluste kohta;
- andmed olemasolevate puhkekohtade arvu ja vahetussüsteemi liikmete arvu kohta, sealhulgas mis tahes piirangud tarbija valitud konkreetse majutuskoha kättesaadavuse kohta, näiteks nõudluse kõrghooaja tõttu, võimalik varakult broneerimise vajadus ning andmed mis tahes piirangute kohta valiku tegemisel, mis tulenevad osajalise kasutamise õigustest, mis tarbija on vahetussüsteemi panustanud;

2. TEAVE VARADE KOHTA

- varade lühike ja nõuetekohane kirjeldus ja asukoht; kui lepingus käsitletakse majutuskoha, mis ei ole kinnisvara, siis majutuskoha ja selle juurde kuuluvate rajatiste nõuetekohane kirjeldus; kirjeldus selle kohta, kust tarbija võib saada täiendavat teavet;

3. TEAVE KULUDE KOHTA

- teave ettevõtja kohustuse kohta esitada enne vahetuse korraldamist üksikasjad iga pakutud vahetuse kohta ning mis tahes lisatasude kohta, mis tarbijal tuleb seoses vahetusega maksta;

4. TEAVE LEPINGU LÕPETAMISE KOHTA

- vajaduse korral teave lisalepingute lõpetamise korra kohta ja selliste lepingute lõpetamise tagajärgede kohta;
- lepingu lõpetamise tingimused, lõpetamise tagajärjed ning info tarbija kohustuse kohta tasuda kulusid, mis võivad sellise lõpetamisega kaasneda;

5. LISATEAVE

- teave selle kohta, millis(t)es keel(t)es saab ettevõtjaga vahetada lepinguga seotud teavet, näiteks järelpärimiste ja kaebuste haldamise kohta;
- vajaduse korral vaidluste kohtuvälise lahendamise võimalus.

Teabe saamisest teatamine:

Tarbija allkiri:

_____

V LISA

ERALDI TÜÜPVORM TAGANEMISÕIGUSE KASUTAMISE HÕLBUSTAMISEKS

Taganemisõigus

Tarbijal on õigus põhjusi esitamata taganeda käesolevast lepingust 14 kalendripäeva jooksul.

Taganemisõigus algab alates ..... (täidab ettevõtja enne vormi tarbijale edastamist).

Kui tarbija ei ole saanud käesolevat vormi, algab taganemistähtaeg päevast, mil tarbija saab kätte käesoleva vormi, kuid lõpeb igal juhul ühe aasta ja 14 kalendripäeva möödudes.

Kui tarbija ei ole saanud kogu nõutavat teavet, algab taganemistähtaeg päevast, mil tarbija saab kätte selle teabe, kuid lõpeb igal juhul kolme kuu ja 14 kalendripäeva möödudes.

Taganemisõiguse kasutamiseks teavitab tarbija ettevõtjat vastavalt allpool toodud nimele ja aadressile, kasutades püsivat andmekandjat (nt posti teel saadetud kiri, e-kiri). Tarbija võib teavitamiseks kasutada käesolevat vormi, kuid see ei ole kohustuslik.

Kui tarbija kasutab taganemisõigust, ei kaasne sellega tema jaoks mingeid kulusid.

Lisaks taganemisõigusele võivad siseriiklikud lepinguõiguse eeskirjad sisaldada sätteid tarbija õiguste kohta, nt õigus lõpetada leping teabe esitamata jätmise korral.

Ettemakse keeld

Taganemistähtaega jooksul on keelatud mis tahes ettemaks tarbija poolt. Keeld hõlmab mis tahes tasu, sealhulgas maksed, tagatiste andmine, raha broneerimine kontodel, võla selgesõnaline tunnustamine jne.

Keelatud ei ole mitte üksnes makse ettevõtjale, vaid ka kolmandatele isikutele.

Taganemise teatis

- Kellele (ettevõtja nimi ja aadress). (*)
- Käesolevaga teatan/teatame, (**) et olen/oleme (**) otsustanud lepingust taganeda
- Lepingu sõlmimise kuupäev: (*)
- Tarbija(te) nimi (nimed): (***)
- Tarbija(te) aadress(id): (***)
- Tarbija(te) allkiri (allkirjad) (vaid juhul kui käesolev vorm edastatakse paberil): (***)
- Kuupäev: (***)

(*) Täidab ettevõtja enne vormi tarbijale edastamist.

(**) Mittevajalik maha tõmmata.

(***) Täidab (täidavad) tarbija(d), kui lepingust taganemise õigust realiseeritakse käesoleva vormi kaudu.

Teabe saamisest teatamine:

Tarbija allkiri:

VI LISA

VASTAVUSTABEL KÄESOLEVA DIREKTIIVI JA DIREKTIIVI 94/47/EÜ SÄTETE VAHEL

Direktiiv 94/47/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 1 esimene lõige	Artikli 1 lõige 1 ja artikli 1 lõike 2 esimene lõik
Artikli 1 teine lõik	—
Artikli 1 kolmas lõik	Artikli 1 lõike 2 teine lõik
Artikli 2 esimene taane	Artikli 2 lõike 1 punkt a
—	Artikli 2 lõike 1 punkt b (uus)
—	Artikli 2 lõike 1 punkt c (uus)
—	Artikli 2 lõike 1 punkt d (uus)
Artikli 2 teine taane	—
Artikli 2 kolmas taane	Artikli 2 lõike 1 punkt e
Artikli 2 neljas taane	Artikli 2 lõike 1 punkt f
—	Artikli 2 lõike 1 punkt g (uus)
—	Artikli 2 lõike 1 punkt h (uus)
—	Artikli 2 lõike 1 punkt i (uus)
—	Artikli 2 lõike 1 punkt j (uus)
—	Artikli 2 lõige 2 (uus)
Artikli 3 lõige 1	Artikli 4 lõige 1
Artikli 3 lõige 2	Artikli 5 lõige 2
Artikli 3 lõige 3	Artikli 3 lõige 1
—	Artikli 3 lõige 2 (uus)
—	Artikli 3 lõige 3 (uus)
—	Artikli 3 lõige 4 (uus)
Artikli 4 esimene taane	Artikli 5 lõike 1 esimene lõik ja artikli 5 lõike 2 esimene lõik
Artikli 4 teine taane	Artikli 4 lõige 3 ja artikli 5 lõige 1
—	Artikli 4 lõige 2 (uus)
—	Artikli 5 lõige 4 (uus)
—	Artikli 5 lõige 5 (uus)
Artikli 5 lõike 1 sissejuhatav lause	Artikli 6 lõige 1
Artikli 5 lõike 1 esimene taane	Artikli 6 lõiked 1 ja 2
Artikli 5 lõike 1 teine taane	Artikli 6 lõige 3 ja artikli 6 lõige 4
Artikli 5 lõike 1 kolmas taane	Artikli 6 lõige 3
—	Artikli 6 lõige 5 (uus)

Direktiiv 94/47/EÜ	Käesolev direktiiv
Artikli 5 lõige 2	Artikkel 7
—	Artikli 8 lõige 1 (uus)
Artikli 5 lõige 3	Artikli 8 lõige 2
Artikli 5 lõige 4	Artikli 8 lõige 2
Artikkel 6	Artikli 9 lõige 1
—	Artikli 9 lõige 2 (uus)
—	Artikli 10 lõige 1 (uus)
—	Artikli 10 lõige 2 (uus)
—	Artikli 11 lõige 1 (uus)
Artikli 7 esimene lõige	Artikli 11 lõige 2
Artikli 7 teine lõik	Artikli 11 lõige 3
Artikkel 8	Artikli 12 lõige 1
Artikkel 9	Artikli 12 lõige 2
Artikkel 10	Artiklid 13 ja 15
Artikkel 11	—
—	Artikli 14 lõige 1 (uus)
—	Artikli 14 lõige 2 (uus)
Artikkel 12	Artikkel 16
—	Artikkel 17 (uus)
—	Artikkel 18 (uus)
—	Artikkel 19 (uus)
Artikkel 13	Artikkel 20
Lisa	I lisa
Lisa punkt a	Artikli 5 lõike 3 punkt a ja I lisa 1. osa esimene kast
Lisa punkt b	I lisa 1. osa kolmas kast ja I lisa 3. osa punkti 1 esimene taane
Lisa punkt c	I lisa 1. osa teine kast ja I lisa 3. osa punkti 2 esimene taane
Lisa punkti d alapunkt 1	I lisa 3. osa punkti 3 esimene taane
Lisa punkti d alapunkt 2	I lisa 1. osa neljas kast ja I lisa 3. osa punkti 3 teine taane
Lisa punkti d alapunkt 3	I lisa 3. osa punkti 3 kolmas taane
Lisa punkti d alapunkt 4	I lisa 3. osa punkti 3 esimene taane
Lisa punkti d alapunkt 5	I lisa 3. osa punkti 3 neljas taane
Lisa punkt e	I lisa 1. osa kuues kast ja I lisa 3. osa punkti 2 teine taane

Direktiiv 94/47/EÜ	Käesolev direktiiv
Lisa punkt f	I lisa 1. osa kuues kast ja I lisa 3. osa punkti 2 kolmas taane
Lisa punkt g	I lisa 3. osa punkti 6 esimene taane
Lisa punkt h	I lisa 1. osa neljas kast
Lisa punkt i	I lisa 1. osa viies ja kuues kast ja I lisa 3. osa punkti 4 esimene taane
Lisa punkt j	I lisa 2. osa kolmas taane
Lisa punkt k	I lisa 2. osa seitsmes kast ja I lisa 3. osa punkti 6 teine taane
Lisa punkt l	I lisa 2. osa esimene ja kolmas taane, I lisa 3. osa punkti 5 esimene taane ja V lisa (uus)
Lisa punkt m	Artikli 5 lõike 3 punkt b
—	I lisa 1. osa kaheksas kast (uus)
—	I lisa 2. osa teine taane (uus)
—	I lisa 2. osa neljas taane (uus)
—	I lisa 3. osa punkti 1 teine taane (uus)
—	I lisa 3. osa punkti 4 teine taane (uus)
—	I lisa 3. osa punkti 5 teine taane (uus)
—	I lisa 3. osa punkti 6 kolmas taane (uus)
—	I lisa 3. osa punkti 6 neljas taane (uus)
—	II kuni V lisa (uus)

II

(EÜ asutamislepingu / Euratomi asutamislepingu kohaselt vastu võetud aktid, mille avaldamine ei ole kohustuslik)

OTSUSED

KOMISJON

KOMISJONI OTSUS,

27. jaanuar 2009,

Eesti makseasutuste raamatupidamisaruannete kontrollimise ja heakskiitmise kohta seoses Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) 2007. eelarveaastal rahastatud maaelu arendamise meetmete kuludega

(teatavaks tehtud numbri K(2009) 150 all)

(Ainult eestikeelne tekst on autentne)

(2009/85/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

PRIA esitatud ja maaelu arengu meetmete kuludega seotud raamatupidamisarvestuse õigsuse, täielikkuse ja täpsuse kohta.

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 21. juuni 2005. aasta määrust (EÜ) nr 1290/2005 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikleid 30 ja 39,

- (3) Vastavalt määruse (EÜ) nr 1290/2005 artikli 30 lõikele 2 ei piira käesolev otsus selliste komisjoni poolt hiljem vastu võetavate otsuste kohaldamist, millega ühendus ei rahasta kulusid, mis ei ole tehtud kooskõlas ühenduse eeskirjadega,

olles konsulteerinud põllumajandusfondide komiteega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

ning arvestades järgmist:

Artikkel 1

- (1) Komisjoni otsusega 2008/395/EÜ ⁽²⁾ kontrolliti ja kiideti heaks kõigi 2007. eelarveaastal rahastatud makseasutuste, v.a Eesti makseasutuse PRIA ja Malta makseasutuse MRAE raamatupidamisarvestus.

Eesti makseasutuse PRIA raamatupidamisarvestus seoses Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) 2007. eelarveaastal rahastatud maaelu arendamise meetmete kuludega on kontrollitud ja heaks kiidetud.

- (2) Pärast uute andmete esitamist ning lisakontrolli võib komisjon nüüd vastu võtta otsuse Eesti makseasutuse

Käesoleva otsuse kohaselt kõnealuselt liikmesriigilt tagasi nõutavad või talle makstavad summad, mis seonduvad Eestis kohaldatavate maaelu arengu meetmetega, on esitatud I ja II lisas.

⁽¹⁾ ELT L 209, 11.8.2005, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 139, 29.5.2008, lk 25.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Eesti Vabariigile.

Brüssel, 27. jaanuar 2009

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Mariann FISCHER BOEL

I LISA

MAKSEASUTUSTE RAAMATUPIDAMISARVESTUSE KONTROLLIMINE JA HEAKSIITMINE

2007. EELARVEAASTA – EAGF MAAELU ARENDAMISE KULUD UUTES LIIKMESRIIKIDES

LIIKMESRIIGILT TAGASI NÕUTAVAD VÕI LIIKMESRIIGILE MAKSTAVAD SUMMAD

Liikmesriik	2007 – makseasutuste kulud, mille puhul raamatupidamisarvestus on		Kokku a + b	Vähendamised	Kokku	Liikmesriigile eelarveaasta eest hüvitatud vahemaksed	Liikmesriigilt tagasi nõutav (-) või liikmesriigile makstav (+) summa ⁽¹⁾
	kontrollitud ja heaks kiidetud	välja jäetud					
		= aastaaruandes esitatud kulud					
	a	b	c = a + b	d	e = c + d	f	g = e - f
EE	40 720 193,48	0,00	40 720 193,48	0,00	40 720 193,48	36 236 291,00	4 483 902,48

(1) Kuna makseid on tehtud 95 % ulatuses rahastamiskavast, siis tehakse lõplik arvestus EE suhtes programmi lõpetamisel.

II LISA

EAGF MAAELU ARENDAMISE MEETME KONTROLLITUD JA HEAKSKIIDETUD KULUD UUTES
LIIKMESRIIKIDES 2007. AASTAL

ERINEVUSED AASTAARUANNETE JA DEKLAREERITUD KULUDE VAHEL

Liikmesriik	nr	Meetmed	Kulud 2007. I lisa veerg a	Vähendamised I lisa veerg d	2007. a kontrollitud ja heakskiidetud I lisa veerg e
EE	nr	Meetmed	i	ii	iii = i + ii
	1	Investeermistoetus loomsete jäätmete käitlemiseks	6 551 632,40	0,00	6 551 632,40
	2	Edendamise ja arendamise toetamine	20 321 752,46	0,00	20 321 752,46
	3	Tootjarühmade loomise toetamine	101 134,83	0,00	101 134,83
	4	Põllumajandustootjate kutsehariduse edendamine	2 566 539,21	0,00	2 566 539,21
	5	Põllumajandustootjate tehnilised ja nõustamisteenused	6 225 307,60	0,00	6 225 307,60
	6	Ennetähtaegselt pensionile jäämine	4 021 137,22	0,00	4 021 137,22
	7	Noorte põllumajandustootjate starditoetus	932 689,76	0,00	932 689,76
	8	ELi standardite järgimine	0,00	0,00	0,00
	9	Keskkonnasõbralike põllumajandusmeetmete vastuvõtmine	0,00	0,00	0,00
	10	Põllumajanduse keskkonnameetmed loodusväär- tuste kaitseks	0,00	0,00	0,00
	11	Metsastamine	0,00	0,00	0,00
	12	Infrastruktuuri parandamine loomakasvatuse aren- damiseks	0,00	0,00	0,00
	13	Vähem soodsad piirkonnad	0,00	0,00	0,00
	14	Kvaliteedikavade toetus	0,00	0,00	0,00
	15	Väikesemahulise tavapärase töötlemise toetus	0,00	0,00	0,00
	16	Põllumajanduslike ja traditsiooniliste maastike kaitse	0,00	0,00	0,00
	17	Metsatulekahjude ja muude loodusõnnetuste vastu kaitsmine	0,00	0,00	0,00
	18	Mittepõllumajandusliku maa metsastamine	0,00	0,00	0,00
	19	Saagikoristamisprotsessi parendamine	0,00	0,00	0,00
	20	Tehniline tugi rakendamise puhul, seire	0,00	0,00	0,00
	21	Kohaliku taseme ühisalgatuse tehniline toetus	0,00	0,00	0,00
		Kokku	40 720 193,48	0,00	40 720 193,48

KOMISJONI OTSUS,**28. jaanuar 2009,****Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) 2007. eelarveaastal rahastatud Austria, Belgia ja Saksamaa makseasutuste kulude raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise kohta***(teatavaks tehtud numbri K(2009) 420 all)***(Ainult hollandi-, prantsus- ja saksakeelne tekst on autentsed)***(2009/86/EÜ)*

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 21. juuni 2005. aasta määrust (EÜ) nr 1290/2005 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikleid 30 ja 33,

olles konsulteerinud põllumajandusfondide komiteega,

ning arvestades järgmist:

(1) Komisjoni otsusega 2008/397/EÜ ⁽²⁾ kontrolliti ja kiideti heaks kõigi 2007. eelarveaastal rahastatud makseasutuste, v.a Austria makseasutuse AMA, Belgia makseasutuste ALV ja Région wallonne, Saksamaa makseasutuste Baden-Württemberg ja Bayern, Kreeka makseasutuse OPEKEPE, Soome makseasutuse MAVI ning Portugali makseasutuse IFAP raamatupidamisarvestused.

(2) Pärast uute andmete esitamist ning lisakontrolli võib komisjon nüüd vastu võtta otsuse Austria makseasutuse AMA, Belgia makseasutuste ALV ja Région wallonne ning Saksa makseasutuste Baden-Württemberg ja Bayern esitatud ja Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatud kuludega seotud raamatupidamisarvestuse õigsuse, täielikkuse ja täpsuse kohta.

(3) Vastavalt määruse (EÜ) nr 1290/2005 artikli 30 lõikele 2 ei piira käesolev otsus selliste komisjoni poolt hiljem vastuvõetavate otsuste kohaldamist, millega ühendus ei rahasta kulusid, mis ei ole tehtud kooskõlas ühenduse eeskirjadega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Austria makseasutuse AMA, Belgia makseasutuste ALV ja Région wallonne ning Saksamaa makseasutuste Baden-Württemberg ja Bayern raamatupidamisarvestused seoses Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) 2007. aastal rahastatud kuludega on kontrollitud ja heaks kiidetud.

Lisas on sätestatud summad, mis käesoleva otsuse kohaselt nõutakse liikmesriigilt tagasi või mis makstakse liikmesriigile iga maaelu arengu programmi raames, kaasa arvatud kulud, mis tulenevad määruse (EÜ) nr 1290/2005 artikli 33 lõike 8 kohaldamisest.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Austria Vabariigile, Belgia Kuningriigile ja Saksamaa Liitvabariigile.

Brüssel, 28. jaanuar 2009

*Komisjoni nimel**komisjoni liige*

Mariann FISCHER BOEL

⁽¹⁾ ELT L 209, 11.8.2005, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 139, 29.5.2008, lk 40.

LISA

OTSUSEST VÄLJA JÄETUD EAFRD 2007. EELARVEAASTA RAAMATUPIDAMISARVESTUSTE KONTROLLIMINE JA HEAKSKIITMINE MAAELU ARENGU PROGRAMMIDE JA MEETMETE KAUPA

LIIKMESRIIGILT TAGASI NÕUTAV VÕI LIIKMESRIIGILE MAKSTAV SUMMA PROGRAMMI KOHTA

eurodes

CCI kood: programm/meede	2007. aasta kulud	Korrigeerimised	Kokku	Summad, mida ei või uuesti kasutada	2007. eelarveaastal kontrollitud, heakskiidetud ja kinnitatud summa	Liikmesriigile eelarveaasta jooksul hüvitatud vahemaksed	Järgmise deklaratsiooniga liikmesriigilt tagasi nõutav (-) või liikmesriigile makstav (+) summa
AT: 2007AT06RPO001	i	ii	iii = i + ii	iv	v = iii - iv	vi	vii = v - vi
111	3 158 372,63	0,00	3 158 372,63	0,00	3 158 372,63	3 158 372,63	0,00
112	3 908 233,15	0,00	3 908 233,15	0,00	3 908 233,15	3 908 233,15	0,00
121	9 235 304,14	0,00	9 235 304,14	0,00	9 235 304,14	9 235 304,14	0,00
122	3 294 281,45	0,00	3 294 281,45	0,00	3 294 281,45	3 294 281,45	0,00
123	2 191 695,41	0,00	2 191 695,41	0,00	2 191 695,41	2 191 695,41	0,00
125	5 401 861,15	0,00	5 401 861,15	0,00	5 401 861,15	5 401 861,15	0,00
211	298 848,34	0,00	298 848,34	0,00	298 848,34	298 848,34	0,00
212	131 066,58	0,00	131 066,58	0,00	131 066,58	131 066,58	0,00
214	37 084 625,03	0,00	37 084 625,03	0,00	37 084 625,03	37 084 625,03	0,00
221	149 747,87	0,00	149 747,87	0,00	149 747,87	149 747,87	0,00
226	2 085 551,36	0,00	2 085 551,36	0,00	2 085 551,36	2 085 551,36	0,00
311	827 659,84	0,00	827 659,84	0,00	827 659,84	827 659,84	0,00
321	6 898 491,47	0,00	6 898 491,47	0,00	6 898 491,47	6 898 491,47	0,00
322	223 025,38	0,00	223 025,38	0,00	223 025,38	223 025,38	0,00
323	934 078,97	0,00	934 078,97	0,00	934 078,97	934 078,97	0,00
511	3 663 758,63	0,00	3 663 758,63	0,00	3 663 758,63	3 663 758,63	0,00
Kokku	79 486 601,40	0,00	79 486 601,40	0,00	79 486 601,40	79 486 601,40	0,00
BE: 2007BE06RPO001	i	ii	iii = i + ii	iv	v = iii - iv	vi	vii = v - vi
111	1 301 988,20	0,00	1 301 988,20	0,00	1 301 988,20	1 301 988,20	0,00
112	2 273 234,91	0,00	2 273 234,91	0,00	2 273 234,91	2 273 234,86	0,05
114	209 790,00	0,00	209 790,00	0,00	209 790,00	209 790,00	0,00
121	11 929 557,45	0,00	11 929 557,45	0,00	11 929 557,45	11 929 554,14	3,31
123	35 905,58	0,00	35 905,58	0,00	35 905,58	35 905,58	0,00
213	311 355,00	0,00	311 355,00	0,00	311 355,00	311 355,00	0,00
214	8 017 687,58	0,00	8 017 687,58	0,00	8 017 687,58	8 017 670,58	17,00
221	186 511,63	0,00	186 511,63	0,00	186 511,63	186 511,40	0,23
227	34 254,60	0,00	34 254,60	0,00	34 254,60	34 254,60	0,00
311	355 114,08	0,00	355 114,08	0,00	355 114,08	355 113,99	0,09
511	23 346,27	0,00	23 346,27	0,00	23 346,27	23 346,26	0,01
Kokku	24 678 745,30	0,00	24 678 745,30	0,00	24 678 745,30	24 678 724,61	20,69
BE: 2007BE06RPO002	i	ii	iii = i + ii	iv	v = iii - iv	vi	vii = v - vi
112	568 902,71	0,00	568 902,71	0,00	568 902,71	568 902,30	0,41
121	1 001 347,40	0,00	1 001 347,40	0,00	1 001 347,40	1 001 345,70	1,70
214	12 388 593,98	0,00	12 388 593,98	0,00	12 388 593,98	12 388 595,00	-1,02
511	9 099,20	0,00	9 099,20	0,00	9 099,20	9 099,00	0,20
Kokku	13 967 943,29	0,00	13 967 943,29	0,00	13 967 943,29	13 967 942,00	1,29

eurodes

CCI kood: programm/ meede	2007. aasta kulud	Korrigeerimised	Kokku	Summad, mida ei või uuesti kasu- tada	2007. eelarveaastal kontrollitud, heaks- kiidetud ja kinni- tatud summa	Liikmesriigile eelar- veaasta jooksul hüvitatud vahe- maksed	Järgmise deklaratsioo- niga liikmesriigilt tagasi nõutav (-) või liikmes- riigile makstav (+) summa
DE: 2007DE06RPO003	i	ii	iii = i + ii	iv	v = iii - iv	vi	vii = v - vi
123	1 125 569,50	0,00	1 125 569,50	0,00	1 125 569,50	1 125 569,50	0,00
212	1 828 100,21	0,00	1 828 100,21	0,00	1 828 100,21	1 828 100,21	0,00
214	47 585 258,80	0,00	47 585 258,80	0,00	47 585 258,80	47 585 258,80	0,00
225	202 164,16	0,00	202 164,16	0,00	202 164,16	202 164,16	0,00
313	397 179,32	0,00	397 179,32	0,00	397 179,32	397 179,32	0,00
323	175 079,31	0,00	175 079,31	0,00	175 079,31	175 079,31	0,00
331	15 000,00	0,00	15 000,00	0,00	15 000,00	15 000,00	0,00
341	454 059,46	0,00	454 059,46	0,00	454 059,46	454 059,46	0,00
511	1 268,10	0,00	1 268,10	0,00	1 268,10	1 268,10	0,00
Kokku	51 783 678,86	0,00	51 783 678,86	0,00	51 783 678,86	51 783 678,86	0,00
DE: 2007DE06RPO004	i	ii	iii = i + ii	iv	v = iii - iv	vi	vii = v - vi
125	10 354 885,93	0,00	10 354 885,93	0,00	10 354 885,93	10 354 885,93	0,00
211	12 533 554,12	0,00	12 533 554,12	0,00	12 533 554,12	12 533 554,12	0,00
212	43 732 465,69	0,00	43 732 465,69	0,00	43 732 465,69	43 732 465,69	0,00
214	74 414 645,47	0,00	74 414 645,47	0,00	74 414 645,47	74 414 645,47	0,00
221	716 592,00	0,00	716 592,00	0,00	716 592,00	716 592,00	0,00
225	120 299,00	0,00	120 299,00	0,00	120 299,00	120 299,00	0,00
227	1 512 681,00	0,00	1 512 681,00	0,00	1 512 681,00	1 512 681,00	0,00
322	13 601 799,43	0,00	13 601 799,43	0,00	13 601 799,43	13 601 799,43	0,00
323	1 933 637,50	0,00	1 933 637,50	0,00	1 933 637,50	1 933 637,50	0,00
511	106 380,88	0,00	106 380,88	0,00	106 380,88	106 380,88	0,00
Kokku	159 026 941,02	0,00	159 026 941,02	0,00	159 026 941,02	159 026 941,02	0,00

KOMISJONI OTSUS,

29. jaanuar 2009,

Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) 2007. eelarveaastal rahastatud teatavate Eesti, Madalmaade ja Portugali makseasutuste kulude raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise kohta

(teatavaks tehtud numbri K(2009) 414 all)

(Ainult eesti-, hollandi- ja portugali keelne tekst on autentsed)

(2009/87/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 21. juuni 2005. aasta määrust (EÜ) nr 1290/2005 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikleid 30 ja 32,

olles konsulteerinud põllumajandusfondide komiteega,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni otsusega 2008/396/EÜ ⁽²⁾ on kontrollitud ja heaks kiidetud kõigi 2007. eelarveaastal rahastatud makseasutuste, v.a Eesti makseasutuse PRIA, Kreeka makseasutuse OPEKEPE, Soome makseasutuse MAVI, Itaalia makseasutuse ARBEA, Malta makseasutuse MRAE, Madalmaade makseasutuse Dienst Regelingen ning Portugali makseasutuste IFADAP, INGA ja IFAP raamatupidamisarvestused.
- (2) Pärast uute andmete esitamist ning lisakontrolli võib komisjon nüüd vastu võtta otsuse Eesti makseasutuse PRIA, Madalmaade makseasutuse Dienst Regelingen ja Portugali makseasutuse INGA raamatupidamisarvestuse õigsuse, täielikkuse ja täpsuse kohta.
- (3) Komisjoni 21. juuni 2006. aasta määruse (EÜ) nr 885/2006 (millega nähakse ette nõukogu määruse (EÜ) nr 1290/2005 kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad seoses makseasutuste ja teiste organite akrediteerimise

ning EAGFi ja EAFRD raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise) ⁽³⁾ artikli 10 lõike 2 esimeses lõigus on sätestatud, et kõnealuse määruse artikli 10 lõike 1 esimeses lõigus osutatud raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise otsuse kohaselt liikmesriikidel tagasi nõutavad või liikmesriikidele makstavad summad määratakse kindlaks, lahutades asjaomasel eelarveaastal, st 2007. eelarveaastal, tehtud vahemaksed samaks aastaks lõike 1 kohaselt kinnitatud kuludest. Need summad tuleb lahutada raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise otsuse vastuvõtmisele järgneva teise kuu kuludega seotud vahemaksetest või liita kõnesolevatele vahemaksetele.

- (4) Vastavalt määruse (EÜ) nr 1290/2005 artikli 32 lõikele 5 kaetakse 50 % eeskirjade eiramisest tingitud tagasinõudmise puudumise finantstagajärgedest asjaomase liikmesriigi poolt ja 50 % ühenduse eelarvest, kui tagasinõudmist ei ole toimunud nelja aasta jooksul pärast esmakordset halduslikku või kohtulikku tuvastamist või kaheksa aasta jooksul, kui tagasinõudmine toimub liikmesriigi kohtu kaudu. Kõnealuse määruse artikli 32 lõike 3 kohaselt peavad liikmesriigid koos raamatupidamise aastaaruannetega esitama kokkuvõtva aruande eeskirjade eiramiste tagajärjel algatatud tagasinõudmise menetluste seisust. Tagasinõutavate summadega seotud liikmesriikide aruandluskohustuse kohaldamist käsitlevad üksikasjalikud eeskirjad on sätestatud määruses (EÜ) nr 885/2006. Kõnealuse määruse III lisas on sätestatud näidistabelid 1 ja 2, mille liikmesriigid peavad 2008. aastal esitama. Liikmesriikide täidetud tabelite alusel peaks komisjon otsustama, millised on finantstagajärjed, kui eeskirjade eiramisest tingitud tagasinõudmist ei ole toimunud vastavalt nelja või kaheksa aasta jooksul. See otsus ei mõjuta hili-semaid nõuetele vastavust käsitlevaid otsuseid vastavalt määruse (EÜ) nr 1290/2005 artikli 32 lõikele 8.
- (5) Vastavalt määruse (EÜ) nr 1290/2005 artikli 32 lõikele 6 võivad liikmesriigid otsustada tagasinõudmist mitte läbi viia. Sellise otsuse võib teha vaid juhul, kui juba tehtud ja ettenähtavad kulud on suuremad kui tagasinõutav summa või kui tagasinõudmine osutub võimatuks, kuna võlgnik või eeskirjade eiramise eest juriidilist vastutust kandvad isikud on asjaomase liikmesriigi õigusaktide kohaselt tunnistatud maksejõuetuks. Kui see otsus on

⁽¹⁾ ELT L 209, 11.8.2005, lk 1.⁽²⁾ ELT L 139, 29.5.2008, lk 33.⁽³⁾ ELT L 171, 23.6.2006, lk 90.

tehtud nelja aasta jooksul pärast esmakordset halduslikku või kohtulikku tuvastamist või kaheksa aasta jooksul, kui tagasinõudmine toimub siseriikliku kohtu kaudu, kaetakse eeskirjade eiramisega seotud tagasinõudmise puudumise finantstagajärgedest 100 % ühenduse eelarvest. Määruse (EÜ) nr 1290/2005 artikli 32 lõikes 3 osutatud kokkuvõttes aruandes esitatakse summad, mille osas liikmesriik otsustas tagasinõudmismenetlust mitte alustada, ning tema otsuse põhjendus. Neid summasid ei pea katma asjaomased liikmesriigid ja seega kaetakse need ühenduse eelarvest. See otsus ei mõjuta hilisemaid nõuetele vastavust käsitlevaid otsuseid vastavalt kõnealuse määruse artikli 32 lõikele 8.

- (6) Asjaomaste makseasutuste raamatupidamisarvestuse kontrollimisel ja heakskiitmisel peab komisjon võtma arvesse asjaomastelt liikmesriikidelt otsuse 2008/396/EÜ põhjal juba kinni peetud summasid.
- (7) Vastavalt määruse (EÜ) nr 1290/2005 artikli 30 lõikele 2 ei piira käesolev otsus selliste komisjoni poolt hiljem vastu võetavate otsuste kohaldamist, millega ühendus ei rahasta kulusid, mis ei ole tehtud kooskõlas ühenduse eeskirjadega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Eesti makseasutuse PRIA, Madalmaade makseasutuse Dienst Regelingen ja Portugali makseasutuse INGA 2007. eelarveaasta raamatupidamisarvestused seoses Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi (EAGF) tagatisrahastust rahastatud kuludega on kontrollitud ning heaks kiidetud.

Käesoleva otsuse kohaselt kõnealustelt liikmesriikidelt tagasi nõutavad või neile makstavad summad, sealhulgas need, mis tulenevad määruse (EÜ) nr 1290/2005 artikli 32 lõike 5 kohaldamisest, on sätestatud lisas.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Eesti Vabariigile, Madalmaade Kuningriigile ja Portugali Vabariigile.

Brüssel, 29. jaanuar 2009

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Mariann FISCHER BOEL

LISA

MAKSEASUTUSTE RAAMATUPIDAMISARVESTUSE KONTROLLIMINE JA HEAKSKIITMINE

EELARVEAASTA 2007

LIIKMESRIIGILT TAGASI NÕUTAV VÕI LIIKMESRIIGILE MAKSTAV SUMMA

LIIK- MES- RIIK	2007 – makseasutuse kuld/sihtotstarbised tulud, mille puhul raamatupidamisarvestus on		Kokku a + b	Kogu eelarve- aasta vähenda- mised ja peata- mised (*)	Vähendamised vastavalt määruse (EÜ) nr 1290/2005 artiklile 32	Kokku, sh vähenda- mised ja peatamised	Liikmesriigile eelar- veastal tehtud ette- maksed (*)	Liikmesriigilt tagasi nõutav (-) või liik- mesriigile makstav (+) summa	Liikmesriigilt tagasi nõutav (-) või liik- mesriigile makstav (+) summa otsuse 2008/396/EÜ koha- selt	Liikmesriigilt tagasi nõutav (-) või liik- mesriigile makstav (+) summa käesole- va otsuse koha- selt (*)		
	kontrollitud ja heaks- kiidetud	välja jäetud										
	= aastaaruandes esitatud kuld/sihtots- tarbised tulud	= kuudeklaratsioonides esitatud kuld/sihtots- tarbised tulud kokku	a = xxxxx - A (veerg i)	b = xxxxx - A (veerg h)	c = a + b	d = xxxxx - C1 (veerg e)	e = xxxxx - ART32	f = c + d + e	g	h = f - g	i	j = h - i
EE	EEK	48 756 155,26	0,00	48 756 155,26	0,00	48 756 155,26	43 218 699,70	5 537 455,56	0,00	5 537 455,56	0,00	5 537 455,56
EE	EUR	35 127 040,45	0,00	35 127 040,45	0,00	35 127 040,45	35 126 777,91	262,54	0,00	262,54	0,00	262,54
NL	EUR	1 013 075 985,35	0,00	1 013 075 985,35	- 197 851,62	1 012 778 241,91	1 014 343 940,20	- 1 565 698,29	0,00	- 1 565 698,29	0,00	- 1 565 698,29
PT	EUR	528 151 439,51	189 388 757,34	717 540 196,85	- 35 399,52	717 504 797,33	717 209 444,82	295 352,51	0,00	295 352,51	0,00	295 352,51

LIIK- MES- RIIK	Kulud (*)	Sihotstarbised tulud (*)	Suhknufond		Artikkel 32 (= e)	Kokku (= j)
			Kulud (*)	Sihotstarbised tulud (*)		
	05 07 01 06	6701	05 02 16 02	6803	6702	p = k + l + m + n + o
	k	l	m	n	o	
EE	5 537 455,56	0,00	0,00	0,00	0,00	5 537 455,56
EE	262,54	0,00	0,00	0,00	0,00	262,54
NL	1 63 611,00	- 1 629 417,47	0,00	0,00	- 99 891,82	- 1 565 698,29
PT	295 352,51	0,00	0,00	0,00	0,00	295 352,51

(*) NL hilinenud maksetega seotud „muud vähendamised“ (- 1 338,54 euro) on liikmesriigi raamatupidamisarvestuses juba kirjendatud. Vähendamisi ja peatamisi on arvestatud makse-
süsteemis, millele lisanduvad 2007. aasta augustis, septembris ja oktoobris ettenähtud tähtsustatud jättemised tulenevad korrektioonid.

(*) Eurodes tehtud maksed on liigendatud vastavalt deklaratsioonide vääringule. EE puhul on kogukulu jagatud eurodes ja riigi vääringus väljendatud osaks (määruse (EÜ) nr 883/2006 artikkel 2).

(*) Liikmesriigilt tagasi nõutavate või liikmesriigile makstavate summade arvutamisel on arvestatud aastase kontrollitud ja heakskiidetud kuludeklaratsioonide kogusummat (veerg a) või käesolevas otsuses välja jäetud igakuiste kuludeklaratsioonide kogusummat (veerg b). Kohaldatav vahetuskuurss: määruse (EÜ) nr 883/2006 artikli 7 lõige 2.

(*) Kui sihtotstarbiste tulude osa on liikmesriigi kasuks, tuleb see deklareerida 05 07 01 06 all.

(*) Kui suhknufondi sihtotstarbiste tulude osa on liikmesriigi kasuks, tuleb see deklareerida 05 02 16 02 all.

Märkus: nomenklatuur 2009: 05 07 01 06, 05 02 16 02, 6701, 6702, 6803.

III

(Euroopa Liidu lepingu kohaselt vastu võetud aktid)

EUROOPA LIIDU LEPINGU V JAOTISE KOHALELT VASTU VÕETUD AKTID

NÕUKOGU OTSUS 2009/88/ÜVJP,

22. detsember 2008,

mis käsitleb Euroopa Liidu ja Djibouti Vabariigi vahelise lepingu sõlmimist Euroopa Liidu juhitud vägede staatuse kohta Djibouti Vabariigis ELi sõjalise operatsiooni Atalanta raames

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 24,

võttes arvesse eesistujariigi soovitusi,

ning arvestades järgmist:

- (1) ÜRO Julgeolekunõukogu võttis 15. mail 2008 vastu resolutsiooni 1814 (2008), kutsudes riike ja piirkondlike organisatsioone üles võtma meetmeid, et kaitsta laevu, mis osalevad Somaaliale ette nähtud humanitaarabi transpordis ja kättetoimetamises ning ÜRO poolt volitatud tegevustes.
- (2) ÜRO Julgeolekunõukogu võttis 2. juunil 2008 vastu resolutsiooni 1816 (2008), millega andis kuueks kuuks alates nimetatud resolutsiooni vastuvõtmise kuupäevast Somaalia föderaalsete üleminekuvalitsusega koostööd tegevatele riikidele loa siseneda Somaalia territooriumile ning kasutada kooskõlas asjakohase rahvusvahelise õigusega kõiki vahendeid piraatlusjuhtumite ja relvastatud röövimiste mahasurumiseks merel. Nende sätete kehtivust pikendati täiendava 12 kuu võrra 2. detsembril 2008 vastu võetud ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1846 (2008).
- (3) 10. novembril 2008. aastal võttis nõukogu vastu ühismeetme 2008/851/ÜVJP, mis käsitleb Euroopa Liidu sõjalist operatsiooni Somaalia ranniku lähedal aset leidvate piraatlusjuhtumite ja relvastatud röövimiste tõkestamiseks, ennetamiseks ja ohjamiseks⁽¹⁾ (operatsioon Atalanta).
- (4) Nimetatud ühismeetme artiklis 11 sätestatakse, et kolmandate riikide maismaaterritooriumile paigutatud

või kolmandate riikide territoriaal- või sisevetes tegutsevate Euroopa Liidu juhitud vägede ja nende isikkoosseisu staatus lepitakse kokku ELi lepingu artiklis 24 sätestatud korras. Djibouti Vabariigi valitsus teatas peasekretäri/kõrgele esindajale 1. detsembril 2008 saadetud kirjas, et ta on nõus ELi vägede siirumisega Djibouti territooriumile ja et ta on valmis sõlmima sellel eesmärgil nimetatud vägede staatust käsitleva lepingu.

- (5) Olles saanud nõukogult 18. septembril 2007. aastal volitused kooskõlas ELi lepingu artikliga 24, pidas eesistujariik, keda abistas peasekretär/kõrge esindaja, läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Djibouti Vabariigi vahelise lepingu üle Euroopa Liidu juhitud vägede staatuse kohta Djibouti Vabariigis.

- (6) Kõnealune leping tuleks heaks kiita,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu nimel kiidetakse heaks Euroopa Liidu ja Djibouti Vabariigi vaheline leping Euroopa Liidu juhitud vägede staatuse kohta Djibouti Vabariigis Euroopa Liidu sõjalise operatsiooni Atalanta raames.

Lepingu tekst on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Nõukogu eesistujal on õigus määrata isik, kes on volitatud lepingule alla kirjutama, et see Euroopa Liidu suhtes siduvaks muuta.

⁽¹⁾ ELT L 301, 12.11.2008, lk 33.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Artikkel 4

Käesolev otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 22. detsember 2008

Nõukogu nimel
eesistuja
B. KOUCHNER

TÕLGE

Euroopa Liidu ja Djibouti Vabariigi vaheline**LEPING****Euroopa Liidu juhitavate vägede staatuse kohta Djibouti Vabariigi ELi sõjalise operatsiooni Atalanta raames**

EUROOPA LIIT (EL)

ühelt poolt ja

DJIBOUTI VABARIIK, edaspidi „vastuvõttev riik”,

teiselt poolt,

koos edaspidi „pooled”,

tundes muret humanitaarabi vedavate veesõidukite vastu suunatud piraatlusjuhtumite ja relvastatud röövimiste hoogustumise pärast Somaalia ranniku lähedal,

VÕTTES ARVESSE:

- ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 1814 (2008), 1838 (2008) ja 1846 (2008),
- Djibouti Vabariigi poolt 1. detsembril 2008 saadetud kirja, millega kiidetakse heaks eelkõige ELi merevägede kohalolek Djibouti territooriumil,
- Euroopa Liidu Nõukogu 10. novembri 2008. aasta ühismeedet 2008/851/ÜVJP, mis käsitleb Euroopa Liidu sõjalist operatsiooni Somaalia ranniku lähedal aset leidvate piraatlusjuhtumite ja relvastatud röövimiste tõkestamiseks, ennetamiseks ja ohjamiseks (operatsioon Atalanta),
- et käesolev leping ei mõjuta poolte õigusi ja kohustusi, mis tulenevad rahvusvahelisi kohtuid asutavatest rahvusvahelistest lepingutest ja muudest õigusaktidest, sealhulgas Rahvusvahelise Kriminaalkohtu põhikirjast,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

*Artikkel 1***Reguleerimisala ja mõisted**

1. Käesoleva lepingu sätteid kohaldatakse ELi juhitavate vägede ja nende isikkoosseisu suhtes.

2. Käesoleva lepingu sätteid kohaldatakse üksnes vastuvõtva riigi territooriumil, sealhulgas tema sisevetes, territoriaalmerel ja õhuruumis.

3. Käesolevas lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „Euroopa Liidu juhitavad väed (EUNAVFOR)” – ELi sõjaline peakorter, operatsioonis osalevad riiklikud kontingendid, nende veesõidukid, õhusõidukid, varustus ja vahendid ning transpordivahendid;
- b) „operatsioon” – ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidega 1814 (2008) ja 1816 (2008) ning mis tahes järgnevate asjaomaste ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonidega ning

10. detsembril 1982 alla kirjutatud ÜRO mereõiguse konventsiooniga antud mandaadist tuleneva sõjalise missiooni ettevalmistamine, käivitamine, läbiviimine ja toetamine;

- c) „operatsiooni ülem” – operatsiooni ülem;
- d) „ELi relvajõudude juhataja” – väejuhataja operatsiooni toimumiskohas;
- e) „ELi sõjaline peakorter” – operatsiooni sõjalist juhtimist või kontrolli teostavale ELi väejuhatusele alluv sõjaline peakorter ja selle osad, olenemata nende asukohast;
- f) „riiklikud kontingendid” – Euroopa Liidu liikmesriikidele ning teistele operatsioonis osalevatele riikidele kuuluvad üksused, veesõidukid, õhusõidukid ja elemendid, sealhulgas veesõidukite kaitseks mõeldud üksused ning kaubalaevade pardal asuvad sõjalised väed;

- g) „EUNAVFORi isikkoosseis” – EUNAVFORi koosseisu määratud tsiviilisikud ja sõjaväelased, samuti isikud, kes on saadetud operatsiooni ette valmistama, ja missioonile siirdud isikud ning samuti politseitöötajad, kes saadavad EUNAVFORi poolt missiooni raames kinni peetud isikuid lähetajariigi või ELi institutsiooni nimel, kes viibivad, kui lepingus ei ole sätestatud teisiti, vastuvõtva riigi territooriumil, välja arvatud kohapealt palgatud isikkoosseis ja rahvusvaheliste kaubandusettevõtjate palgatud personal;
- h) „kohapealt palgatud isikkoosseis” – isikkoosseisu liikmed, kes on vastuvõtva riigi kodanikud või seal alaliselt elavad isikud;
- i) „rajatised” – EUNAVFORile ja EUNAVFORi isikkoosseisule vajalikud valdused, majutuskohad ja maa-alad;
- j) „lähetajariik” – oma riikliku kontingendi EUNAVFORi käsutusse lähetanud riik;
- k) „veed” – vastuvõtva riigi siseveed ja territoriaalmeri ning nende vete kohal asuv õhuruum;
- l) „ametlik kirj vahetus” – operatsiooni ja selle funktsioonidega seotud kogu kirj vahetus.

Artikkel 2

Üldsätted

1. EUNAVFOR ja EUNAVFORi isikkoosseis peavad kinni vastuvõtva riigi õigusaktidest ning hoiduvad mis tahes tegudest või tegevusest, mis on vastuolus operatsiooni eesmärkidega.
2. EUNAVFOR teatab eelnevalt ja regulaarselt vastuvõtva riigi valitsusele selle territooriumit läbivate või sinna paigutatud isikkoosseisu liikmete arvu ning samuti vastuvõtva riigi vetes tegutsevate ja vastuvõtva riigi sadamaid külastavate veesõidukite, õhusõidukite ja üksuste andmed.

Artikkel 3

Tuvastamine

1. Vastuvõtva riigi maismaaterritooriumil viibivad EUNAVFORi isikkoosseisu liikmed peavad igal ajal kaasas kandma passi või sõjaväelase isikutunnistust.
2. EUNAVFORi sõidukitel, õhusõidukitel, veesõidukitel ja muudel transpordivahenditel on selgesti eristatav EUNAVFORi identifitseeriv märgistus ja/või registreerimismärk, millest teavitatakse eelnevalt asjakohaseid vastuvõtva riigi ametiasutusi.
3. EUNAVFORil on õigus kasutada oma rajatistel, sõidukitel ja muudel transpordivahenditel Euroopa Liidu lippu ning

märgistusi, nagu näiteks sõjaväeline sümboolika, auastmed ja ametlikud sümbolid. EUNAVFORi isikkoosseisu vormirietusel on selgesti eristatav EUNAVFORi embleem. Operatsioonis osalvate riiklike kontingentide lippe või sümboolikat võib kasutada EUNAVFORi rajatistel, sõidukitel ja muudel transpordivahenditel ning vormirietusel vastavalt ELi relvajõudude juhataja otsustele.

Artikkel 4

Piiri ületamine ja liikumine vastuvõtva riigi territooriumil

1. EUNAVFORi isikkoosseisu liikmed esitavad vastuvõtva riigi territooriumile sisenemisel kehtiva passi ja esimese sisenemise korral, välja arvatud EUNAVFORi veesõidukite või õhusõidukite meeskonnaliikmed, EUNAVFORi poolt välja antud individuaalse või kollektiivse lähetuskorralduse. EUNAVFORi isikkoosseisu liikmed vabastatakse vastuvõtva riigi territooriumile sisenemisel, seal viibides ja sealt lahkudes immigratsioonieskirjade täitmisest ning tollikontrollist. EUNAVFORi veesõidukite ja õhusõidukite meeskonnaliikmed vabastatakse viisaeskirjade täitmisest.
2. EUNAVFORi isikkoosseis vabastatakse välismaalaste registreerimist ja kontrolli käsitlevatest vastuvõtva riigi eeskirjadest täitmisest, kuid ta ei omanda mingit õigust alalisele asukohale või elukohale vastuvõtva riigi territooriumil.
3. Vastuvõtvale riigile esitatakse teavitamise eesmärgil tema territooriumile sisenevate EUNAVFORi vahendite üldloetelu. Nendel vahenditel on EUNAVFORi tunnus. EUNAVFOR on vabastatud mis tahes muude tollidokumentide esitamisest ning mis tahes kontrollidest.
4. EUNAVFORi isikkoosseisu liikmed võivad vastuvõtva riigi territooriumil juhtida mootorsõidukeid, veesõidukeid ja õhusõidukeid tingimusel, et neil on vastavalt vajadusele lähetajariigi poolt välja antud kas kehtiv riiklik, rahvusvaheline või sõjaväeline juhiluba või pilooditunnistus.
5. Operatsiooni läbiviimiseks annab vastuvõttev riik EUNAVFORile ja EUNAVFORi isikkoosseisule liikumis- ja reisimisvabaduse tema territooriumil, sealhulgas tema vetes ja õhuruumis. Vastuvõtva riigi territoriaalmerel kehtiv liikumisvabadus hõlmab peatumist ja ankrusse jäämist.
6. Operatsiooni läbiviimiseks võib EUNAVFOR vastuvõtva riigi vetes veesõidukilt startida, veesõidukile maandada või pardale võtta mis tahes õhusõidukeid ja sõjalisi seadmeid.
7. Operatsiooni läbiviimiseks võivad EUNAVFOR ja tema üüritavad transpordivahendid kasutada avalikke teid, sildu, parvlaevu ja lennujaamu ilma makse ja muid selliseid tasusid maksmata. EUNAVFOR ei ole vabastatud taotletud ja kasutatud teenuste rahalisest hüvitamisest.

*Artikkel 5***Vastuvõtva riigi poolt EUNAVFORile antud privileegid ja immuuniteedid**

1. EUNAVFORi rajatised ning EUNAVFORi veesõidukid ja õhusõidukid on puutumatud. Vastuvõtva riigi esindajad võivad aga nendesse siseneda ELi relvajõudude juhataja nõusolekul.
2. EUNAVFORil, selle omandil ja vahenditel, olenemata nende asukohast ja haldajast, on täielik kohtulik puutumatus.
3. EUNAVFORi rajatiste, nende sisustuse ja muude vahendite ning samuti transpordivahendite suhtes ei saa rakendada läbiviimist, rekvireerimist, arestimist ega sundtäitmist.
4. EUNAVFORi arhiivid ja dokumendid on puutumatud igal ajal, olenemata nende asukohast.
5. EUNAVFORi ametlik kirjavahetus on puutumatu.
6. Vastuvõttev riik lubab riiki sisse tuua operatsiooniks vajalikud vahendid ja vabastab need kõikidest tollimaksudest, lõivudest ja muudest sellistest tasudest, välja arvatud maksudest, mis on seotud ladustamisega, veo ja muude osutatud teenustega.
7. EUNAVFOR on operatsiooni läbiviimisel vabastatud kõikidest riiklikest, piirkondlikest ja kohalikest maksudest, lõivudest ja samalaadsetest tasudest seoses ostetud ja imporditud kaupadega, EUNAVFORile osutatud teenustega ja kasutatud rajatistega. EUNAVFOR ei ole vabastatud osutatud teenuste eest makstavatest maksudest ja muudest kuludest.

*Artikkel 6***Vastuvõtva riigi poolt EUNAVFORi isikkoosseisule antud privileegid ja immuuniteedid**

1. EUNAVFORi isikkoosseisu liikmeid ei või ühelgi viisil vahistada ega kinni pidada. Kui vastuvõtva riigi politseitöötajad avastavad avalikus kohas värskest toime pandud kuriteo, on nimetatud politseitöötajatel õigus, kui õiguserikkuja on kahjustanud vastuvõtva riigi kodaniku füüsilist puutumatus, pidada õiguserikkuja tema kaitsmiseks kinni kuni EUNAVFORi pädevate ametiisikute kohalesaamiseni.
2. EUNAVFORi isikkoosseisu dokumendid, kirjavahetus ja omand on puutumatud, välja arvatud lõike 6 kohaselt lubatud täitemeetmete puhul.
3. EUNAVFORi isikkoosseisul on vastuvõtvas riigis kriminaalkohtulik puutumatus.

Lähetajariik või asjaomane ELi institutsioon võib lähtuvalt olukorrast EUNAVFORi isikkoosseisu kohtulikust puutumatuses loobuda. Selline loobumine peab alati olema esitatud kirjalikult.

4. EUNAVFORi isikkoosseisul on vastuvõtvas riigis tsiviil- ja halduskohtulik puutumatus ametiülesannete täitmisel tehtud suuliste ja kirjalike avalduste ning ametiülesannete täitmisel sooritatud kõikide tegude suhtes.

Kui EUNAVFORi isikkoosseisu liikme suhtes on vastuvõtva riigi mis tahes kohtus algatatud tsiviilasi, teatatakse sellest kohe ELi relvajõudude juhatajale ja lähetajariigi pädevale asutusele või ELi institutsioonile. Enne kohtumenetluse algatamist tõendavad ELi relvajõudude juhataja ja lähetajariigi pädev asutus või ELi institutsioon kohtule, kas EUNAVFORi isikkoosseisu liige pani kõnealuse teo toime oma ametiülesannete täitmisel.

Kui tegu pandi toime ametiülesannete täitmisel, kohtumenetlust ei algatata ja kohaldatakse artikli 15 sätteid. Kui tegu ei pandud toime ametiülesannete täitmisel, võib kohtumenetlust jätkata. Vastuvõttev riik tagab, et pädev kohus tunnustab ELi relvajõudude juhataja ja lähetajariigi pädeva asutuse või ELi asjaomase institutsiooni tõendit.

EUNAVFORi isikkoosseisu liikme poolt tsiviilkohtumenetluse algatamine jätab kõnealuse liikme ilma kohtulikust puutumatuses põhihagiga otseselt seotud mis tahes vastuhagi suhtes.

5. EUNAVFORi isikkoosseis ei ole kohustatud esinema kohtus tunnistajana.

6. EUNAVFORi isikkoosseisu liikmete suhtes ei või võtta ühtegi täitemeedet, välja arvatud juhul, kui nende vastu on algatatud nende ametiülesannetega mitteseotud tsiviilkohtumenetlus. EUNAVFORi isikkoosseisu omandit, mis on ELi relvajõudude juhataja poolt antud tõendi kohaselt vajalik nende ametiülesannete täitmiseks, ei saa kohtuotsuste, -lahendite või -määruste täitmiseks arestida. Tsiviilkohtumenetluse puhul ei rakendata EUNAVFORi isikkoosseisu suhtes mingisuguseid isikliku vabaduse piiranguid ega muid piiravaid meetmeid.

7. EUNAVFORi isikkoosseisu puutumatus vastuvõtva riigi jurisdiktsiooni suhtes ei vabasta selle liikmeid asjakohaste lähetajariikide jurisdiktsioonist.

8. EUNAVFORi isikkoosseis on vabastatud neile EUNAVFORi või lähetajariikide poolt makstava palga ja tasude ning samuti väljaspool vastuvõtvat riiki saadud tulude mis tahes vormis maksustamisest vastuvõtvas riigis.

9. Vastuvõttev riik lubab vastavalt õigusnormidele, mida ta võib vastu võtta, EUNAVFORi isikkoosseisu isiklikuks kasutamiseks mõeldud esemeid riiki tuua ja vabastab need kõikidest tollimaksudest, lõivudest ja muudest vastavatest tasudest, välja arvatud maksudest, mis on seotud ladustamise, veo ja muude selliste teenustega.

EUNAVFORi isikkoosseisu isiklik pagas ei kuulu kontrollimisele, välja arvatud juhul, kui on tõsine põhjus arvata, et pagasis on asju või esemeid, mis ei ole mõeldud isiklikuks kasutamiseks, või kaupu, mille import või eksport on vastuvõtva riigi seadusega keelatud või mis kuuluvad vastuvõtva riigi karantiinieskirjade kohaselt kontrollimisele. Sellist kontrolli võib läbi viia üksnes asjaomase EUNAVFORi isikkoosseisu liikme või EUNAVFORi volitatud esindaja juuresolekul.

Artikkel 7

Kohapealt palgatud personal

Kohapealt palgatud isikkoosseisu suhtes privileegid ja immuniitedid ei kehti. Vastuvõttev riik teostab oma jurisdiktsiooni nimetatud isikkoosseisu suhtes siiski selliselt, et mitte ülemäära häirida operatsiooni ülesannete täitmist.

Artikkel 8

Kriminaaljurisdiktsioon

Lähetajariigi pädevad asutused võivad koostöös vastuvõtva riigi pädevate asutustega teostada vastuvõtva riigi territooriumil neile lähetajariigi seadustega antud kogu kriminaal- ja distsiplinaarjurisdiktsiooni kõigi EUNAVFORi isikkoosseisu liikmete suhtes, kes alluvad lähetajariigi asjakohastele õigusaktidele.

Artikkel 9

Vormirietus ja relvad

1. Vormirietust kantakse vastavalt ELi relvajõudude juhataja poolt vastu võetud eeskirjadele.

2. Operatsiooni läbiviimiseks võivad EUNAVFORi koosseisu kuuluvad sõjaväelased ja politseitöötajad, kes saadavad EUNAVFORi poolt kinni peetud isikuid, kanda relvi ja laskemoona tingimusel, et neile on see asjaomaste korraldustega lubatud.

Artikkel 10

Vastuvõtva riigi toetus ja lepingute sõlmimine

1. Vastuvõttev riik nõustub taotluse korral EUNAVFORi abistama sobivate rajatiste leidmisel.

2. Vastuvõttev riik annab oma vahendite ja võimete piires abi operatsiooni ettevalmistamisel, käivitamisel, läbiviimisel ja toetamisel.

3. Vastuvõtvas riigis EUNAVFORi sõlmitud lepingute suhtes kohaldatav õigus määratakse kindlaks asjaomase lepinguga.

4. Lepingus võidakse sätestada, et lepingu kohaldamisest tulevate vaidluste suhtes kohaldatakse artikli 15 lõigetes 3 ja 4 osutatud vaidluste lahendamise korda.

5. Vastuvõttev riik hõlbustab EUNAVFORi poolt äriüksustega operatsiooni eesmärgil sõlmitud lepingute rakendamist.

Artikkel 11

Rajatistes tehtavad muudatused

EUNAVFOR võib vastavalt operatiivvajadustele rajatisi ehitada, muuta või muul moel kohandada vastuvõtva riigi eelneval nõusolekul.

Artikkel 12

EUNAVFORi isikkoosseisu liikme surm

1. ELi relvajõudude juhatajal on õigus korraldada EUNAVFORi isikkoosseisu surnud liikme ja tema isikliku vara kodumaale tagasi toimetamine ning võtta selleks vajalikud meetmed.

2. EUNAVFORi isikkoosseisu surnud liikmeid ei lahata ilma asjaomase riigi nõusoleku ning EUNAVFORi ja/või asjaomase riigi esindaja juuresviibimiseta.

3. Vastuvõttev riik ja EUNAVFOR teevad võimalikult ulatuslikku koostööd, et EUNAVFORi isikkoosseisu surnud liige kiiresti kodumaale tagasi toimetada.

Artikkel 13

EUNAVFORi ja sõjaväepolitsei julgeolek

1. Vastuvõttev riik võtab kõik asjakohased meetmed EUNAVFORi ja selle isikkoosseisu ohutuse ja julgeoleku tagamiseks väljaspool EUNAVFORi rajatisi.

2. EUNAVFORil on vastuvõtva riigi territooriumil, sealhulgas tema sisevetes lubatud koostöös vastuvõtva riigi pädevate asutustega võtta vajalikke meetmeid oma rajatiste, veesõidukite, õhusõidukite ning samuti tema kaitstavate veesõidukite kaitseks igasuguse välise rünnaku või sissetungi eest.

3. ELi relvajõudude juhataja võib EUNAVFORi rajatistes korra tagamiseks moodustada sõjaväepolitsei üksuse.

4. Sõjaväepolitsei üksus võib EUNAVFORi isikkoosseisu seas korra ja distsipliini tagamiseks tegutseda ka väljaspool kõnealuseid rajatisi, pidades nõu ja tehes koostööd vastuvõtva riigi sõjaväepolitsei või politseiga.

5. EUNAVFORi isikkoosseisu liikmed, kes läbivad Djibouti territooriumi, et saata EUNAVFORi poolt kinni peetud isikuid, võivad nende isikute suhtes kasutada vajalikke vabadust piiravaid meetmeid.

Artikkel 14

Side

1. EUNAVFOR võib paigaldada ja kasutada raadiosaatjaid ja -vastuvõtjaid, samuti satelliitsidesüsteeme. EUNAVFOR teeb koostööd vastuvõtva riigi pädevate asutustega, et vältida konflikte asjakohaste sageduste kasutamisel. Vastuvõttev riik võimaldab sagedusaladele juurdepääsu vastavalt riigis kehtivatele õigusaktidele.

2. EUNAVFORil on õigus pidada piiramatult sidet raadio (sealhulgas satelliit-, mobiil- ja käsiraadio), telefoni, telegraafi, telefaksi ja muude vahendite abil ning samuti õigus paigaldada selliseks sidepidamiseks EUNAVFORi rajatistesse või nende vahele vajalikud vahendid, sealhulgas vedada kaableid ja maaline operatsiooni jaoks.

3. EUNAVFOR võib teha oma rajatiste piires vajalikke korraldusi EUNAVFORile või selle isikkoosseisule saabuva ja neilt väljuva posti edastamiseks.

4. Käesoleva artikli kohaldamise korras lepatakse kokku vastuvõtva riigi pädevate asutustega.

Artikkel 15

Kahjunõuded surma, vigastuse, kahju või kaotsimineku korral

1. Kahjunõuded era- või riigiomandile tekitatud kahju või selle kaotsimineku korral ja samuti nõuded isikute surma või vigastuse ja EUNAVFORi omandile tekitatud kahju või selle kaotsimineku korral lahendatakse rahumeelselt.

2. Kõnealused nõuded edastatakse vastuvõtva riigi pädevate asutuste kaudu EUNAVFORile, kui nõude esitas vastuvõtva riigi juriidiline või füüsiline isik, või vastuvõtva riigi pädevatele asutustele, kui nõude esitas EUNAVFOR.

3. Kui vaidlust ei saa rahumeelselt lahendada, esitatakse kahjunõue nõudeid menetlevale komisjonile, mis koosneb võrdsetel alustel EUNAVFORi ja vastuvõtva riigi esindajatest. Nõuded lahendatakse ühisel kokkuleppel.

4. Kui nõudeid käsitlevas komisjonis lahendust ei saavutata:

- a) lahendatakse kuni ja kaasa arvatud 80 000 euro suurused nõuded vastuvõtva riigi ja ELi esindajate vahel diplomaatilisel teel;
- b) esitatakse punktis a viidatud summast suuremad nõuded vahekohtule, mille otsused on siduvad.

5. Vahekohus koosneb kolmest vahekohtunikust, kellest ühe määrab vastuvõttev riik, teise määrab EUNAVFOR ja kolmanda määravad vastuvõttev riik ja EUNAVFOR ühiselt. Kui üks pooltest ei määra vahekohtunikku kahe kuu jooksul või kui vastuvõtva riigi ja EUNAVFORi vahel ei saavutata kolmanda vahekohtuniku määramise suhtes kokkulepet, määrab kõnealuse vahekohtuniku Djibouti Vabariigi ülemkohus.

6. EUNAVFORi ja vastuvõtva riigi haldusasutuste vahel sõlmitakse haldusleping eesmärgiga määrata kindlaks nõudekomisjoni ja vahekohtu pädevus, nendes organites kohaldatav kord ja nõuete esitamise tingimused.

Artikkel 16

Sidepidamine ja vaidlused

1. Kõiki käesoleva lepingu kohaldamisega seoses tekkivaid küsimusi uurivad EUNAVFORi esindajad ja vastuvõtva riigi pädevad asutused ühiselt.

2. Varasemate lahenduste puudumise korral lahendatakse käesoleva lepingu tõlgendamist või kohaldamist käsitlevad vaidlused vastuvõtva riigi ja ELi esindajate vahel eranditult diplomaatilisel teel.

Artikkel 17

Muud sätted

1. Kui käesolevas lepingus viidatakse EUNAVFORi ja EUNAVFORi isikkoosseisu privileegidele, immunitetidele ja õigustele, vastutab vastuvõtva riigi valitsus nende rakendamise ja järgimise eest asjakohaste pädevate kohalike ametiasutuste poolt.

2. Ühtegi käesoleva lepingu sätet ei ole kavandatud ega tõlgendata nii, et sellega tehtaks erandeid mis tahes õigustest, mis ELi liikmesriigil või muul EUNAVFORis osaleval riigil või selle personalil võivad olla muude lepingute kohaselt.

Artikkel 18

Rakenduskord

Käesoleva lepingu kohaldamiseks võidakse operatiiv-, haldus-, finants- ja tehnilistes küsimustes sõlmida eraldi lepinguid ELi relvajõudude juhataja ja vastuvõtva riigi haldusasutuste vahel.

Artikkel 19

Jõustumine ja lõpetamine

1. Käesolev leping jõustub sellele allkirjutamise päeval ja jääb jõusse kaheteistkümneks kuuks. See pikeneb automaatselt kolme kuu kaupa. Kumbki pool teatab teisele poolele vähemalt üks kuu ette, kui ta ei kavatse lepingut pikendada.

2. Olenemata lõikest 1 loetakse artikli 4 lõige 7, artikli 5 lõiked 1–3, artikli 5 lõiked 6 ja 7, artikli 6 lõiked 1, 3, 4, 6, 8 ja 9, artikkel 11 ning artikkel 15 kohaldatavateks alates kuupäevast, mil esimene EUNAVFORi isikkoosseisu liige missioonile siirdi, kui see kuupäev on varasem kui käesoleva lepingu jõustumise kuupäev.
3. Käesolevat lepingut võib muuta poolte kirjalikul kokkuleppel.
4. Käesoleva lepingu lõpetamine ei mõjuta õigusi ega kohustusi, mis tulenevad käesoleva lepingu täitmisest enne selle lõpetamist.

Koostatud Djiboutis, 5. jaanuaril 2009. aastal kahes originaaleksemplaris prantsuse keeles.

Euroopa Liidu nimel

Vastuvõtva riigi nimel

PARANDUSED

Nõukogu 19. jaanuari 2009. aasta määruse (EÜ) nr 85/2009 (millega muudetakse teatavate finantsjuhtimist käsitlevate sätete osas määrust (EÜ) nr 1083/2006, millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta) parandus

(Euroopa Liidu Teataja L 25, 29. jaanuar 2009)

Nõukogu määruse (EÜ) nr 85/2009 avaldamine 29. jaanuari 2009. aasta *Euroopa Liidu Teatajas* leheküljel 1 tühistatakse.

MÄRKUS LUGEJALE

Institutsioonid on otsustanud edaspidi oma tekstides mitte märkida viidatud õigusaktide viimaseid muudatusi.

Kui ei ole teisiti märgitud, mõistetakse siin avaldatud tekstides viidatud õigusaktide all neid akte koos kõigi muudatustega.